

Kiadóhivatal:

Bezerédj István-utca 5. szám.

Az előfizetési pénzek és hirdetések ide küldendők.

Hirdetések

legjutányosabb számitással, díj-szabás szerint.

Megjelenik minden szombaton.

KÖZÉRDEK

Szerkesztőség:

Bezerédj István-utca 5. szám.

Ide küldendők a lapot érdeklő összes közlemények.

Előfizetés:

egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill.

Néptanítók,

ha az előfizetést egész évre előre beiküldik, 5 kor.

TOLNAVÁRMEGYE TÁRSADALMI, KÖZIGAZGATÁSI ÉS KÖZGAZDASÁGI ÉRDEKEIT KÉPVISELŐ HETILAP.
AZ ORSZÁGOS M. KIR. SELYEMTENYÉSZTÉSI FELÜGYELŐSÉG HIVATALOS LAPJA.

Belmunkatárs JANOSITS KÁROLY.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos HODNÁR ISTVÁN.

Egyes szám ára 20 fillér.

A szekszárdi polgári leányiskola tovább fejlesztése.

Most, midőn a szekszárdi polgári leányiskola új otthona már csaknem teljesen kész, talán nem lesz érdektelen lapunk olvasói előtt, ha e helyen polgári leányiskolánkról, annak fejlődéséről és fejlesztésére irányuló terveinkről néhány szót szólnak.

Ismeretes, hogy az azelőtt oly nagy mértékben elhanyagolt nőnevelés ügy az utóbbi évtizedek alatt tetemesen javult.

A fejlettebb társadalmi élet, a tudományok minden irányban való fejlődése folytán a nőekkel szemben is sokkal nagyobb igényekkel lép fel mint azelőtt, tőlük is sokkal tágabb ismereteket, sokkal nagyobb műveltséget követel, mint régebben.

A Czobor Erzsikék kora — hogy szerkesztőnk szavaival éljek* — ma már mese számba megy leányaink előtt, oly hihetetlennek tűnik fel az, hogy az urihölgyek is nem egyszer lérijüktől tanulták meg az írás mesteriségét. Az is hihetetlenül hangzik a mai leányok fülében, hogy csak néhány évtizeddel ezelőtt a társadalom a nőktől általában nem kívánt sokkal több ismereteket, mint amennyit ma az elemi iskola nyújt. Ha a tudományok ilyen foku elsajátítása mellett a nő olvasás által önszorgalmából magát némileg tovább képezte s esetleg valami nyelv- és zeneismerettel rendelkezett, az ilyet már kiváló művésznőnek tartották.

Br. Eötvös József, aki a nőnevelés

* A közel múltban egy cikkben emlékezett meg róla.

ügyének emelését oly rendkívül fontosnak tartotta és annak fejlesztésére minden lehetőt megtett, felállította a felső nép és polgári iskolákat a leányok részére is s ezzel a nőnevelés fejlődésének egyszerre hatalmas lendületet adott.

Itt Szekszárdon is az 1876. évben felállították a polgári fiúiskolával kapcsolatban a felső népiskolát a leányok részére.

Ez a 2 osztályú iskola, amely tanítványait az elemi iskola 6. osztályából vette fel, eleintén csak nagyon szerény keretben mozgott.

A Bezerédj-utca egyik földszintes házában nyert otthont. A két tanintézet közös igazgatás alatt állt és a leányiskola tanulóinak száma összesen 22 volt. 1877. évben a Bezerédj-utcai házból az iskola a Garaytéren levő e célra épült emeletes épületbe költözött be. A közös igazgatás is csakhamar megszűnt; a felső leányiskola 1880. évben külön igazgatót nyert.

Az első években nagyon lassan tudott tért hódítani az új tanintézet. Az első 6 évben növendékeinek száma a 2 osztályban 22—29 között váltakozott. Később már lassan növekedett a tanítványok létszáma, úgy, hogy az 1890—91. tanévben az iskolának már 50 tanulója volt.

Az 1891—2. tanévben nagy fordulat állott be az iskolaéletben. Az iskola vezetőségének régi óhajtása ment teljesedésbe az által, hogy a 2 osztályú polgári leányiskola 4 osztályú polgári leányiskolává alakították át.

Ez időtől fogva a növendékek létszáma évről-évre gyarapodott; iskolánk magyar nemzeti szempontból is fontosságra tett szert, a vidéken nemzeti közszükségletet elégített ki, amennyiben a német községekből is sokan felkeresték azt s nem egy német anyanyelvű leány vált itt derék magyar leánnyá a 4 év alatt, nem egy német leány sajátította el itt úgy a magyar nyelvet, hogy ma mint tanítónő, ő tanítja az édes hazai nyelvre a község idegen ajku gyermekeit. 3 évtizeden át ez az iskola volt Tolna vármegyének egyetlen magasabb foku leánynevelő tanintézete.

Vármegyénk nőnevelés ügyének örvendetes fejlődését mutatja az is, hogy ma már megyénk több helyén is van polgári leányiskola. De az új polgári leányiskolák sem csökkentették tanítványaink számát, úgy, hogy például a múlt tanévben is a magántanulókkal együtt 199 volt. Minden intelligens szülő belátja azt, hogy milyen szükség van ma már a leányok kiképezésére s aki nem adhatja be leányát a polgári iskolába rendes tanulónak, az taníttatja magán uton, mert a mai társadalom a polgári iskola végzését a leányoktól most már feltétlenül megköveteli.

Ennyit a szekszárdi polgári leányiskola multjáról s azzal kapcsolatban vármegyénk nőnevelés ügyéről.

Lássuk most polgári leányiskolánk jövőjét!

A nőnevelés ügyét nagymértékben előbbre viszi most a polgári leányiskolák u

Lelkiismeret.

Hol az igazság? kérdi lelkem,
Ha vigaszt nehezen talál, —
Hát csak az való, hogy születünk, —
S egy a bizonyos: a halál? :

Egynek nem segít száz imádság,
Se pap, se tömjén, se misék;
Más: boldogul egy durva szóra;
Soknak a vallás: semmiség!

Igában nyög a jótét lélek,
Kárt vall és épít — ravatalt;
S nézd! a gaz fennen hordja fejét,
Paroláz, visel hivatalt.

Hol az igazság? kérdi lelkem, —
S a falon int egy jelenet;
Szelleműj tűn' fel a homályban;
Egy szót ír fel: Lelkiismeret.

NÉMETH PÁL.

Mikor Mák Juci megnémult.

— Éppen a bodajki tornyot zsidelyezték lelkem.

— Ne mondja komámasszony.

— Csillagom, hiszen ott voltam, még most is halálos veríték veri az egész testemet, ha rá gondolok. Olyanra nem emlékszik az öreg Sopáji bácsi se, pedig már vak is, süket is s a 84-et tapossa.

— Tudja komámasszony, előttem csak úgy rémlik, hogy hallottam róla valamit s

eszembe jutott most, hogy ezt a szerencsétlent láttam a templomajtóban.

— Tudom én, galambom, az egész dolgot apróra. Hogyne tudnám. Hiszen nyoszolyólány voltam . . . Hogy eljár az idő, lelkem, lelkem. Jaj, ha eszembe jut, mindjárt elvesz most is a szemem világa . . . Miatyánk Isten!

— Mondja el komámasszony, ha nem restelli.

— Mindjárt, csak ide megyek, a Kukac boltjába. Tudja lelkem, úgy vagyunk már vele az urammal, hogy egy reggel sem maradhat el a pálinka. Sok pénzbe kerül, de hát a szegény embernek az adja az erőt.

— Hiszen éppen én is oda igyekszem. Gyerünk együtt. Hallotta-e már, hogy a Templomos Csányi Gergőeknek meghalt a fiacskájuk, az a szép hatástendős gyerek. Az éjszaka. Pedig semmi baja sem volt, csak úgy gurnyasztott két hét óta, hol melege volt, hol meg fázott . . . a lelkem, nekem keresztfiám . . . Doktort nem hívtak, mert hát az ilyen kis gyerekek az se tudja kitalálni a baját.

Tegnap este ott voltam én is. Vízet kért szegényke, de nem mertünk neki adni, mert hát minek is issza azt a sok vizet. Éppen disznótor volt, borral kínáltuk s megivott a lelkem vagy négy pohárral, aztán éjfél után meghalt.

— Hja, lelkem, komámasszony, szabad az Isten mindnyájunkkal. Nohát forduljon be galambom hozzánk, majd elmondom a Mák Juci esetét, az én emberem úgy is kukoricát morzsolni van.

— Igaz, hogy sietős dolgom volna. Az uram várakozik, meg a Templomos Csányiékhoz is kéne menni a fiacskát öltöztetni, de nem bánom no, olyan kíváncsi vagyok rá mindig mikor ezt a szegény koldust látom.

— Hát galambom úgy történt az, hogy Mák Juci gyönyörűséges szép leány volt abban a korban — velem egy idős — de roppant kényes is. Persze tudta, hogy ő az első a faluban. Csak igaza van a tiszteletes urnak, hogy Isten megalazza a kevélyt. Ő parancsolt apjának, anyjának, mert hát azok bálványozták. Minden vasárnap más-más cifra ruhába öltözött s mikor végig ment az utcán, mint egy páva, bizony megnézhetette akárki. Meg is nézték sokan, de ő rá se hederített a parasztleányekre. Az apja, az öreg Mák András, bíró volt akkor Bodajkon, sok uri népség megfordult egyszer-mászor a házában és Jucikát úgy elkapatták, hogy no . . .

— Mindig az ilyenek csinálják a zavart a szegény ember lánya körül.

— No, csillagom, itt Juci volt a hibás, rajta is van Isten büntetése. Mert hát, — hogy egyik szavamat a másikba ne öltsem, — lakott a faluban egy ácslegény, Bárdos Pál, molnár volt a rétaljai malomba. Bizony kár volt érte. Olyan volt legénynek, mint Juci lánynak, páratlan. De nem mert hozzá közelíteni, csak messziről kísérté édes szerelemmel, titkos epedéssel. A lánynak tetszett, hogy őt is magába veszejtette, mert deli fiatal volt s aztán milyen erős, galambom. Egyszer a tulipán korcsmárosnál (vörös képeről hívták úgy) összeszólaalkozott a csizmadiákkal, bevágta fejszét a vastag tölgyfa asztalba, hogy no aki kihuzza, annak egy hordó bort fizet. Lelkem kilenc csizmadia nem bírta a fejszét kivenni a fából, ő meg könnyedén kirántotta. De meg is juhászokdák a csizmadiák.

— Tyü, tyü, de nagy erő lakhatott . . .

Egyszer galambom, mi történik. — Hát az, hogy a Juci a malomban volt örletni, nem

tanterve, amelyet a vallás- és közoktatásügyi miniszter az 1908. évben adott ki s amelyet a mult tanévtől kezdve fokozatosan életbe léptettünk már eddig is, az 1910—11. tanévben pedig minden tantárgynál teljesen érvényre juttatunk.

Az új tanterv nagyon sok régi panaszunkon segít, nagyon sok hiányt pótol. Célja: a leányt a gyakorlati életre előkészíteni s őt a társadalomnak és a hazának hasznos, művelt tagjává tenni. E célt szolgálva különös súlyt fektet a *gyakorlati és a nemzeti nevelési szempontokra*.

A gyakorlati szempontnak a nevelés terén való szemelött tartása rendkívül fontos és szükséges; a nemzeti szempontnak ilyen módon való érvényesülése pedig — amint a tanterv kívánja — nemcsak eléggé nem méltányolható, de valóban ideális dolog.

Az édes hazai nyelvnek, a hazai földnek, a nemzet történetének, az itt megkívánt arányban való kellő lelkesedéssel párosult tanítása nevel majd a nemzetnek hazájukat igazán szerető, annak jóvoltáért mindent feláldozni tudó derék honleányokat!

Az új tanterv életbe léptetése tehát nagy haladást mutat a polgári leányiskolák fejlődésében.

De mi most Szekszárdon még egy lépéssel tovább akarjuk vinni iskolánk fejlesztését. Régen éreztük már városunkban is szükségét egy olyan intézménynek, amely a polgári iskolából kilépő leányt tovább képezi s ezzel mintegy folytatja a polgári leányiskola munkáját.

Ugyanis: a polgári leányiskolából kilépő leányka még nagyon fiatal arra, hogy a nevelést s a tanítást nélkülözze. A polgári iskolában elsajátítja ugyan nagy része azon ismereteket, amelyekre neki egykoron szüksége lesz, de ott annyira el van foglalva az elméleti tárgyak tanulásával, hogy a gyakorlati tárgyakra nagyon sok időt nem fordíthat. Így bár osztályonként heti 3 órában megtanulja a szükséges kézimunka minden nemét, a harisnyakötéstől kezdve a felsőruha szabása és varrásáig, de részint a még nagyon fiatal kora, részint a kézimunka tanulásra fordított kevés idő miatt e tárgyban olyan ügyességre nem tehet szert, a

milyenre az életben egy nőnek olyannyira szüksége van.

De nemcsak a gyakorlati, hanem némely elméleti tárgynak tovább tanulása is nagyon szükséges még az ilyen leánynak. Például az irodalomból is annyi ismeretet nyújtanak a polgári leányiskolában, amennyit egy 13—14 éves leány felfogni képes. Olvassuk és tárgyaljuk velük irodalmunk egy-egy remekét. De mennyi van, ami később a fejlettebb koru leány előtt tárgyalásra szorulna?!

S éppen mikor a leány a polgári iskolából kilép, akkor fejlett már annyira az értelme, akkor finomult már annyira az ízlése, hogy az irodalom kiválóbb műveiben igaz élvezetet találhasson.

De ebben őt még vezetni, olvasmányai megválasztásában irányítani szükséges. Ékkor van a leánygyermek abban a korban, mikor a munkát meg lehet és meg kell vele kedveltetni, mikor már ő is be tudja látni azt, hogy a munka — életszükséglet, amely nélkül boldogulni nem lehet; akkor kell őt igazán vezetni s bele szoktatni abba, hogy ügyességét, képességét a család javára fordítsa.

Ezen célok elérésére akarunk mi most a polgári leányiskola mellé egy *továbbképző női kézimunka tanfolyamot* felállítani, amelyhez hasonló ma már az ország több polgári leányiskolája mellett van.

E tanfolyamok a mellett, hogy az irodalomban, a rajzban tovább képzik a növendékeket, a könyvtelentant is felveszik tantárgyaik közé; némely helyen művelődéstörténetet és éneket s rendkívüli tantárgyként idegen nyelveket is tanítanak, de ami a legfontosabb: a *fehérnemű és felsőruha szabása és varrásában, valamint a női kézimunka más ágaiban teljesen kiképezik a tanítványokat*.

A fő célja ezen tanfolyamoknak éppen a női kézimunka egyes ágainak (különösen a fehérnemű és felsőruhaszabás- és varrásnak) oly szakszerű művelése, hogy az ilyen tanfolyamot végzett nők a tanult munkanemben magukat teljesen kiképezzék s ezen ismeretüket és ügyességüket otthon családjuk körében önmaguk és családtagjaik szá-

mára értékesíthessék s ha közülök valakinek szüksége lenne rá, az itt szerzett ismeret neki az életben tisztességes megélhetést biztosítson.

S így e tanfolyam egészen a gyakorlati életre képezi tanítványait.

Hiszen mindig nagy szükség volt a családban a nő munkásságára, de kétszeresen szükség van arra most, mikor a megélhetés oly nehéz mikor a munkabér oly óriási nagy.

Minden családanya tudja, hogy milyen sokba kerül ma egy-egy női ruha csináltatása. Annyiba, hogy sokszor egy ruha varratásának árán egy másik ruha anyagát lehet megszerezni. S milyen megtakarítás az egy családnál, ha a fehérnemű és felső női ruhák varrásáért vagy csak nagyon kivételes esetben, vagy egyáltalán soha nem kell fizetni, mert mindent meg tud varrni az anya vagy a ház leánya?!

Erre akarjuk mi e tanfolyam felállításával különösen kiképezni leányainkat.

E nagy szükségletet potló továbbképző tanfolyam felállítását mi már régen szeretnénk volna kérelmezni a vallás- és közoktatásügyi minisztertől, de ebben eddig megátolt bennünket iskolánk helyiségének szűk volta, ahol a polgári leányiskola is alig fért meg. De most, hogy szeptembertől kezdve iskolánk új, kényelmes helyiségbe megy át, ez a gátló körülmény megszűnik. Az új otthonban lesz szép tágas kézimunkaterem, nagy rajzterem, kézimunkaszertár, rajzszertár stb. úgy, hogy e tanfolyam felállítását többé a helyiség szűk volta megátolni nem fogja.

A községi iskolaszék már lépéseket is tett ez irányban, amennyiben e hó folyamán kérvényt intézett e célból a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez.

Reméljük, hogy kérésünk meghallgatásra talál és a miniszterium Szekszárdon is — mint már az ország több városában tette — polgári leányiskolánkat ki fogja bővíteni egy tovább képző női kézimunka-tanfolyammal.

Arról meg vagyok győződve, hogy nemcsak Szekszárd város lakossága, de Tolna vármegye közönsége is, nagy öröm-

igen szokott pedig ilyen cseléd munkára fanyalodni. A Pali olyan áhitattal nézett rá, hogy akár visszajáról foroghatott volna felőle a malom, a lány meg gorombán rávált.

— No, mért bámul úgy rám, nem vagyok én új kapu?

— Azért nézem, felelt a legény fájó, sutogó hangon — mert szeretem.

— Hahaha, kacagott Juci tapsolva kezeivel — igazán? Be tudná bizonyítani? No jöjjön — s azzal szaladt ki egyenesen a patak-gátra, Pali utána.

— Mély itt a víz? kérde a leány.

— Lehet másfélöles, felelt a legény.

— No, ha szeret, hát mutassa meg. Azzal a nyakában levő piros kalárist lekanyarította s bedobta a patakba. No menjen, hozza ki.

Bárdos egy szó nélkül beugrott a vízbe. Mig a kalárist kereste, az a figura lány úgy kacagott oda fent a parton, tetszett neki a mulatság. Egyszer aztán elkomorodott a leány, mert hiszen csak benne is volt lélek.

No hiszi-e már, kérde a csuromviz legény, amit mondtam.

Hiszem, elhiszem s olyan tekintetet vetett rá, a mitől abban a minutumban megszáradt rajta a ruha.

Megjött a tavasz is, olyan szépen indult az idő, az áldás már mutatkozott a határban. Nagyon emlékezem rá lelkem, mert én is abban az esztendőben mentem férjhez boldogult első uramhoz. Az Isten nyugtassa meg.

Hát egyszer csak rebesgetik, hogy májusban esküszik a csendbiztos Jucikával, olyan titokban csinálták, hogy senkisé tudta, még a hirdetés alól is ispenzálták magukat.

Bárdos nem ment vissza a malomba, mint ácslegény dolgoztatott, akkor éppen a torony

tetejét zsindelezték. Hiába mondtuk Jucinak, — mert én is koszorús leány voltam, — hogy úgy intézze a hitre való menetelt, hogy Bárdos észre ne vegye, nem használt semmit. Az a csel-csap leány még örömet talála benne, hadd egye a méreg.

... Elindultunk a templomba a hitre. Szépséges májusi nap volt. Ugy ragyogott minden, de mégis legszebben ragyogott a menyasszony, igaz, hogy drága ruha is volt rajta. Soha olyan szép teremtést nem láttam. Bárdos ott kopácsolta baltájával a toronytetőn.

... Hát galambom, amint közelebb érünk a templomhoz, feláll a toronytető lécnén, két kezét a homlokára teszi a nap elébe s úgy néz a vonuló nászmenetre. Én mindjárt felni kezdtem, mondtam is Jucinak. De ő csak nevetett arra is, hadd hizzalja a szemét rajtam, mondá. A muzsika szólott, de azért a népség látta a toronyról a bámuló ácslegényt, vették észre azt is, hogy ingadozik... baltáját fölemelve tartotta a jobb kezében.

... Amint odaértünk a torony alá, egy rettenetes ordítás hallatszik felülről, aztán repül egy balta a völegény fejének s hull utána egy ember a toronytetőről sebesen, sebesen az ajtó előtti kövezetre. Jaj, Miatyánk Isten, most is fázom.

Szerelmes Jézuskám, a Bárdos volt komámasszony. Az lelkem. Mikor felocsudtunk a rémületből s szétnéztünk, hát a csendbiztosnak a fél orcáját egészen levágta a balta csak úgy fitygett, mint a mészárszék előtt a borjucimer. Bárdos Pali ott feküdt irtózatosan összetörve élettelenül. A menyasszony sápadtan állt, koszorujára, arcára fröcscsent a vér meg a velő. Csak makogott. Soha attól a minutától nem szólt egyetlen kummát se lelkem. Megnémt.

A lakodalomból persze semmi se lett. Jucika otthon maradt némán. Szülei hónapokig úgy rittak, mint a patak. Nemsokára aztán sirba vitte őket a bánat. Jucika is otthagya Bodajkot. A szép, kevély lányból a legszerencsétlenebb teremtése lett a világnak.

— Jaj, komámasszony, bizony sokáig is időztem, az uram majd haragudni fog. Megyek, sietek.

— Megálljon galambom, én is egy kis enni valót viszek az emberemnek.

Amint a templom elé érnek, ott ül a kövön egy száraz, vézna alak. Haja rendetlenül lóg szemébe, barázdás arca sápadt, szeme tévőváz mellett kendőben egy s más alamizsna.

A két asszony megáll: Szegény Juci... mondja egyik.

A vézna alak fölemeli beesett szemét: Ha—bo—a—bo—ba, ha—bo—abo—ba hebegi, kinyújtja váz kezeit.

— Juci!! Nem ismeresz engem! Én vagyok a Piritós Jánosné, Cseke Magda?

— Ha—bó—a bo—a—ba—ba.

— Szegény leány! Adjunk neki valamit, komámasszony.

— Emlékezel-e Juci, mikor menyasszony voltál ezelőtt 45 esztendővel?

A váz arc mintha figyelemre szedné össze ráncos vonásait.

— Emlékezel-e Bárdos Palira, a szép ácslegényre?

Aszott kezével homlokához kap, mintha emlékezete fiókjában keresne valamit, aztán kócos fejét száraz karjára bocsájtja és sir, sir a szíve szakadtáig...

Forgács Endre.

mel fogadná e továbbképző tanfolyam felállítását, az anyák szíves készséggel küldenék oda leányaikat és a közel multban végzett sok kedves növendékünket látnánk viszont iskolánkban a tanfolyam tanulói között. Adja Isten, hogy tervünk sikerüljön!

Kovácsné Nagy Lujza.

Közművelődési egyesület Tolnavármegyében.

A kulturcélra hozott áldozatokat tekintve, Tolnavármegye elől jár az országban. A millenniumi években tett gimnáziumi s magyarosítási alapítványai legszebb bizonyítékai a vármegye nemes áldozatkészségének s ha mindezekhez hozzávesszük még az országos, sőt sok tekintetben európai hirre szert tett vármegyei muzeumot, e vármegye közönsége nem szégyenkezhetik sőt némiképp büszkeséggel mondhatja el, hogy megtett mindent, a mivel csak a honnak tartozott.

Tolnavármegye közönségét azonban nem fogja el ekkora önteltség, érzi, tudja, hogy a kulturfeladatok s a hazafias kötelességek teljesítésében soha sem lehet véghatár, megállapodás, ott csak kezdett van s folytatás következtetik legfeljebb, de nem a megkezdett munkának teljes szünete s éppen ezért megragad minden kedvező alkalmat, hogy az elkezdett szép művet tovább építse, kiszélesítse, örömmel keresi tehát a szellemi kapcsolatot minden oly tényezővel, amelytől a vármegyei kultúra előhaladását, fejlődését, a nagy nemzeti célok, ideálok megvalósítását reméli.

Ez a nemes, ideális felfogás készíti elő ama szorosabb kapcsolatot, amelyet lelkes emberek hazaszerete most kovácsol Tolnavármegye s a nagy kultur — központ, a főváros, illetve annak egyik országosan ismert hazafias egyesülete, a D. K. E. között.

A magyar közművelődésnek és a hazafias közszellemnek terjesztését munkálja a D. K. E., ez a derék egyet immár két évtizedes fennállása óta, elterjeszkedve lassan a Dunántul 11 vármegyéjének széles területén. Elén Széll Kálmán, Pallavicini Ede őgróf s Rákosi Jenő állanak s a gazdag, hatalmas Dunántul területét és a nagy nemzeti feladatok egész tömegét felkaroló eme egyesület hazafias munkáját az egyes vármegyékben parciális egyesületek is támogatják. E nemes célu szövetkezésből eddigelé már jóformán csak vármegyénk hiányzott, bár, mint láttuk, a kulturfeladatok teljesítéséből derekasan kivette a részt ő is. Jövőre azonban Tolnavármegye is ott lesz a dunántuli nagy kulturszövetségben, mert amint már régebben jeleztük, szoros kapcsolatban az anyaegységgel, vármegyénkben is megalakul a közművelődési fiók-egyesület.

Vármegyénk alispánja a fiók megalakulását a mar fennálló vármegyei muzeum-egyesülettel kapcsolatosan tartja megvalósíthatónak. A muzeumnak amugy is revizióra szorult alapszabályait éppen most, már e célnak is megfelelően át alakítják s a Dunántuli Közművelődési Egyesület akként akarja felavatni a magyar közművelődésnek eme legújabb várát, hogy elnökségével, igazgatóságával együtt az idej rendes közgyűlését május végén, vagy június hó elején Szekszárdon tartja meg, amikor a fiók-egyesület mondhatni országos érdeklődés keretében bonthatja ki zászlaját. Az ebben az irányban lefolyt tárgyalások most fejeződtek be a vármegye s a D. K. E. vezetősége között s értesülésünk szerint a vármegyének alispánja ki mentvén a közgyűlés hatánapja s helyének kitűzésében is határozó 21-iki igazgató tanácsi ülésben való meg nem jelenhetését, a vármegye közönsége nevében a következő meleghangú meghívást intézte az anyaegyesület vezetőséghez:

„Tekintettel arra, hogy a Tolnavármegyei Közművelődési Egyesületet, mint az anyaegyesület fiókját a folyó év tavaszán szándékozunk megalakítani, felette kívánatosnak tartanám, hogy ha a magyar közművelődés és hazafias szellem ápolását, fejlesztését és terjesztését szolgáló hivatott egyesületünk zászlóbontása, a Dunántuli Közművelődési Egylet közgyűlésével kapcsolatosan történhetne meg.

Ismerte Tolnavármegye közönségének az önzetlen, hazafias törekvések előmozdítására irányuló készségét, a magyar kultúra előbbrevitele és terjesztése iránt mindenkor tanusított lelkesedését, ennél fogva törvényhatóságom ne-

vében azon tiszteletteljes kérelmet vagyok bator az igen tisztelt igazgató-választmányhoz intézni, hogy az egyesület által, a folyó évben tartandó évi rendes közgyűlésnek Szekszárdon való megtartását elhatározzon méltóztassék, előre is biztosítván az egyesületet Tolnavármegye igaz magyar vendégszeretetéről.

Hazafias üdvözléssel maradtam:

Szekszárd, 1910 január 18-án.

Simontsits Elemér

alispán.

Semmi kétségünk, hogy a szíves meghívást elfogadja a D. K. E. vezetősége, így a folyó év május, vagy június havában Tolnavármegye, illetve Szekszárd fényes kultur-ünnepség színhelye lesz.

VAROSI ELET.

Városi közgyűlés. Szekszárd r. t. város képviselőtestülete folyó hó 25-én délután 3 órakor rendkívüli közgyűlést tart a következő tárgysorozattal. 1. A báró Augusz-árvaház tulajdonát képező Wosinsky Mór-utcai kert megvétele. 2. A csendőrlektanya építés tárgyában érkezett csendőrkerületi parancsnoksági átirat és ennek alapján átdolgozott terv és költségvetés bemutatása. 3. Hauk Antal kérelme a házára bekebelezett biztosítási összeg törlesztésének megengedése iránt. 4. Tóth Gyula kérvénye a kávéházi helyiségének villamos szellőztető készülékkel való ellátása iránt. 5. Dömötör Sándor kérvénye a háza előtti fecskendő félszer eltávolítása iránt. 6. Molnár Lajos rendőrkapitány felebezeése a 150/909. sz. határozat ellen. 7. A tanács előterjesztése a Molnár Lajos rendőrkapitány felfüggesztését kimondó 180. sz. véghatározat végrehajtása tárgyában. 8. Fehér Lajos fogyasztási adó leírás iránti kérvénye.

HIREK.

Gyűjtés a színészeknek.

Egy kissé bocsánatot kell kérnem, hogy ismét visszatértem a tárgyra, melyet multkori cikkemmel már elintéztettnék hittem. De »f« ur a »Tolnavármegyei Közlöny« 20. számában olyképpen válaszol cikkemre, hogy szó nélkül elhallgatni annyit jelentene, mint beleegyezésemet adni cikkem ilyen magyarzásására.

Mielőtt azonban ezt tenném, tiltakozom az ellen az ugyenvezett »köteles udvariasság« ellen, melyet »f« ur, mint hölgygyel szemben használ. Tiltakozom pedig nem azért, mert itt egyenlőségi s nem tudom miféle elveket akarok hangoztatni, (bár mint író, íróval szemben talán ezt is joggal megtehetném) de, mert »f« ur ezt az udvariasságot olyképpen alkalmazza, hogy előzőleg engem udvariatlansággal vádol meg, midőn úgy szól, hogy cikkemben nem a »legvalogatottabb kifejezéseket« használtam, de »udvariassága tiltja a reflektálást«. Hát nekem halvány sejtelmem sincs arról, (s akik előző cikkemet olvasták, azt hiszem azoknak sem lehet)* melyek azok a »nem válogatott« kifejezések, miket »f« ur mindenképpen rám akar tukmálni, mintha azok személyében sértettek volna. De midőn magam részéről határozottan állítom, hogy ilyesmi nem létezett, a rejtett gyanúsítást nem tűröm el, különösen nem úgy, hogy »f« ur mint érzelmeiben mélyen sértett, de a hölgygyel szemben mégis udvarias, gáncs és félelem nélkül való lovag vonuljon vissza. Különben is hirlapi vitában a személyeskedést helytelennek tartom. Nem »f« ur, hanem a fejtegetett elvek — nem a hölgy a férfi, hanem mint bizonyos nézetekkel bíró ember a másik gondolkodó s ellentétes gondolatokat felvető ember ellen érvelek.

Es most hadd térjek a tárgyra. Hogy a szokás nem érv, azt magam állítottam s így, mintha a gyűjtés létjogosultságát ezzel akartam volna igazolni, megdől. »f« ur továbbá teljes egészében fentartja amit mondott: »színészek részére gyűjtést rendezni nem szabad, mert ez közönségünknek teljesen indoktalan megsarcolását jelenti«. Hát ha jól emlékszem, multkor nem ezt mondta, hanem azt, hogy »a gyűjtés köpenyegbe burkolt koldulás, mely egyaránt lealázó a művészre, mint a közönségre«. En ezel szemben fejtegettem a gyűjtés jogosultságát, mely mint jutalmazás, nem lehet lealázó. Cikkirő tehát most egész másról szól; ha ugy

* Nem. A Szerk.

tetszik beszélhetek erről is, bár talán már multkor is beszéltem róla, midőn kijelentettem, hogy nem tartom a legjobbnak a gyűjtést, sem ebben, sem másban (hanem az állami rendezést) csak a ma elfogadható legjobbnak. Hogy ezt a »különös elbánás«-t megérdemlik-e a színészek? Meg: föltétlenül! Megérdemlik először azért, mert az őket megillető s nekik megfelelő anyagiról gondoskodva egyáltalán nincs. Nem beszéllek itt a csekély fizetésről (erről talán mások is szólhatnának, bár korántsem oly mértékben, mint ők), de arról, hogy bizony — sajnos — a színész csak a jelennek él, ami annyit jelent, hogy holnap állás- és kenyér nélkül lehet, legyen bár a legjavából, ami rendezett állású embereknel nem történhetik. Hogy kötelezettségei nincsenek? Ugyan kérem, hát hogy ne volnának! Nem lehet-e épp úgy családja, mint másnak? Nincsenek-e mint intelligens, tanult, képzett embernek (mert ugy-e ezt megköveteljük a színésztől, főképp a kiválóbbjától) igényei az étellel szemben? Nem kárhoztatja-e hivatása már egyébként is több lemondásra, mint a többi oly mértékben intelligens embert? Nem kell-e több nehézséggel, több nélkülözéssel küzdenie (a fő- és néhány igazán nagyvárosi színészt kivéve), mint bárki másnak? S mégis, ha színpadra lép, el kell feleltetnie minden küzdelmét, hogy csak annak a tömegnek éljen, aki az ő játékát élvezni akarja. Ha sokan megyünk a színházba, akkor az igazgató jövedelme emelkedik: ez igaz! De hallottunk már olyan igazgatóról, aki felemelte a tagjai fizetését, vagy külön jutalmazta őket, mert minden este telt háza volt? Hogy mire való a jutalomjátékok rendezése? Bizonyára nem arra, hogy az igazgató bevétele nagy részét a színész markába nyomja.

Különben »f« azt mondja »a gyakori színházlátogatással műpártoló közönségünknek elég alkalmat van arra, hogy a színészt megismerje és ha egyik vagy másikat kiválóbbnak tartja, ugy alkalmat van arra is, hogy a cikkirő által kívánt módon (tehát az az egész közönség, kinek a színész meglel, mert én ezt mondtam) éreztesse háláját, mert vajon mire valók a jutalomjátékok rendezése?« De hát mikor történt a gyűjtés?

Nem jutalomjáték alkalmából? Ki járult hozzá? Nem az a közönség, akinek a színész játéka megfelelt s a jutalmazásra érdemesnek tartotta? Hogy én csak kiválasztottaknak forcirozom a gyűjtés? (Ez ugyan ismét személyes kérdés, sőt sértő célzatosság, szóval olyan, amivel engem akar megvádolni s maga esik bele, de nem veszem annak s elvileg válaszolok rá.) Mindenesetre azoknak, akik a művészet iránti igényeimet kielégítik s mint ilyeneket a megjutalmazásra érdemesnek tartom. Erről az egyről természetesen kénytelen vagyok elismerni, hogy nem egészen helyes. Nem pedig azért, mert én nemcsak a kiválóbbak, hanem mindegyik részére kívánám a teljes anyagi gondoskodást. Viszont azonban, ha ez lehetetlen, mint ahogy ez idő szerint lehetetlen, senki sem kívánhatja tőlem (s mástól sem), hogy azok részére eszközöljek gyűjtést, akiknek a művészi értéke még magam előtt sem sokat jelent. Tegyük ezt azok, akik az illetőket jutalmazásra érdemesnek tartják, nem egyén, hanem a közönségnek az a tömege.

Hogy Mikszáthtal való érvelésem gyenge érv-e? Ezt nem tudom. Mert soha sem mérnem magamról bizonyosan állítani, hogy eljárásom (ez esetben bizonyításom) az »egész közönség meglegedésére szolgált«.

De hát különböztessünk. — »f« azt állítja, hogy nem Mikszáthot, hanem önmagunkat jutalmazuk, midőn nagybecsű munkáit megvesszük és elolvassuk. Ez tény! Azonban Mikszáth munkáit megvehetjük egyébként is, talán olcsóbban is. Ugyanazok vannak benne s ugyanugy élvezhetjük, s magunkat jutalmazuk vele. S mégis amazt vesszük. Ott pedig világosan az áll, hogy az összeg fele Mikszáthé. Tehát azért és csak azért vesszük a másik kiadást, mert jól esik, hogy az összeg felével a Mikszáth részére szóló összeghez hozzájáruljunk, mert kötelezettséget érzünk, hogy annak (és mindazoknak), aki nekünk, lelki és szellemi erejének feláldozásával annyi gyönyörűséget okoz, anélkül, hogy ezzel szemben biztosított és megfelelő anyagi előnyökben volna része, mi is nyujtsunk valamit.

Ennyit tartottam kötelességemnek »f« ur válaszára elmondani.

Krammer Zsófia.

Szerkesztőségi telefon: 24.

— **Adományok.** A Tolnamegyei Takarékos és hitelbank a Bezerédj István szobor-alapra 100 koronát, Bezerédj Andor cs. és kir. kamarás, jegenyési nagybirtokos a szekszárdi Első Magyar Asztaltársaságnak szegény gyermekek felruházására 10 koronát adományozott.

— **Letartóztatott kereskedők.** A szekszárdi kir. törvényszék vizsgálóbírója a pár hóval ezelőtt Szekszárdon megnyitott Párisi nagy áruház tulajdonosát Révész Jenőt és hallgatolagos társát Kohn Mórt csalárdbukás miatt letartóztatta s átadta a szekszárdi kir. ügyészségnek.

— **Kórházi gyakorlat eltöltésére jogosított kórházak.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter a belügyminiszterrel egyetértőleg kijelölte azokat a kórházakat, melyek az egyévi kötelező kórházi gyakorlat eltöltésére az 1910—1911 évek tartamára gyakorolhatják felvenni jogosultak és megállapította a felvehető gyakorolók számát is. E szerint a szekszárdi közoktatásügyi osztályára 2, sebészeti osztályára 2, az elme- illetve idegbeteg osztályára 6, a bábaképző intézet szülészeti és nőgyógyászati osztályára egy gyakorolók vehető fel.

— **Gyujtogatás bosszúból.** Paksai tudósítónk írja, hogy Kóbor István 37 éves simontornyai illetőségű egyén, ki Zsiga György faddi lakos Rozália nevű leányával vadházasságban élt, bosszúból felgyújtotta Zsiga György házát, mivel onnét távoznia kellett. A ház leégett, 1400 korona kár volt. A tettes a szekszárdi kir. ügyészségnél önként jelentkezett, mivel megtudta, hogy keresik.

— **Rum helyett méreg.** F. hó 25-én Szelle Béla 36 éves nőtlen szekszárdi asztalos lakásán tévedésből rum helyett almoniumot ivott. A mérges folyadék száját, torkát és gyomrát annyira összemarta hogy kórházi ápolás alá a kórházba kellett szállítani.

— **Színészek Dunaföldváron.** Földváron jelenleg Kerényi Ignác társulata működik. A mint írják, alig akad még olyan társulat, amely ily tömögés bérletet gyűjtött volna, mint ez. Kerényi társulatának érdeme az, hogy a társulat hívtatásának magaslatán áll, s derekasan megállja a helyét, s így a pártolás egészen természetes. A színháznak fénye a primadonna szokott lenni. Kerényi társulatában *Baloghné* Margit ez. Kitiűnő tehetségű színésznő, aki bármely állandó jellegű városi színháznak dicséretére válnék. Mellette ott van férje is *Balogh* Árpád, már régebről általános ismert, jeles drámai színész. Kiváló erő *Kerényiné*, aki a *Tanítónő*-ben legjobban kimutatta fényes tehetségét, férje *Kerényi*, a közszerepben álló jeles színigazgató, az alakitások sokféleségével mulattatja az érte lelkesedő publikumot. Jeles erők: *Fehér* Imre a közönség kedvence, *Berekszői*, a jeles komikus, *Vetési*, a társulat sokoldalú titkára. S dicsérettel kell említeni Rónait, Markót, Jászait, Vetésinét, Berekszőinét, Fodort, Aradi Micit, Csókot, a kis Balogh Bözsikét és Kerényi Zolit.

— **Adományok a szekszárdi népkonyhára.** A népkonyhára adakoztak: Toth János sütőmester Szekszárd 5 darab kenyér, Schmdiek Mór Szekszárd 3 zsák burgonya s egy zsák bab, özv. Barakovics Ferencné Szekszárd 15 kiló rizskása, Éber Márton Feked 5 kiló turó, 2 kiló só, 1 liter paprika s egy fogás foghagyma. — Bezerédj Andor Jegenyés-pusztá 20 kor., dr. Komáromy Gyula Szekszárd 10 kor., Jeszenszky Andor Csibrák 10 kor., báró Schell József Katalin-pusztá 20 kor., Vaskó Ferenc Wien 10 kor., özv. Sass Istvánné Szekszárd 10 kor. Ezen kegyes adományokat számos szegényeink nevében hálás köszönettel nyugtatam. Bezerédj Pál sk.

— **Halott az országuton.** Január 11-én hajnalban 3 bedegi ember ment Magyarokérbe. A ködben kocsi állt mozdulatlanul a rögös ut közepén, előtte véres ló feküdt egy halott emberen. A halottban Csik Imre 40 éves bedegi haltereskedőt ismerték fel. Miltényi körjegyző az ép Bedegen levő felsőiregi csendőrrájjal azonnal megindította a nyomozást, a mely kiderítette, hogy Csik előző este a magyarkéri korcsmában megivott 1 liter bort, azután a préháznál még 1 litert. Ez sok volt az amugy is alkoholista embernek, úgy hogy részegen indult neki a nagy ködnek, sötétségnek. A ló az irgalmatlan roszt uton elesett s addig kapálódzott rugódózott míg e közben valószínűleg össze-vissza rugta a segítségére siető, de magával tehetetlen részeg embert. Annyi bizonyos az egész helyzetből, hogy csak balesetről, nem büntényről van szó, annyival is inkább, mert pénzt találtak a halottonál, így a hatóság boncolás nélkül eltemette a halottat.

— **III. oszt. kocsik a gyorsvonaton.** Ujévtől kezdve a vasuti utazás tudvalevőleg megdrágult. Most ezen az általánosan akarnak segíteni, hogy a gyorsvonatokhoz is csatolnak III. osztályu kocsikat. A magyar vonalakon a Kassa—Oderbergi vasuton és a Déli Vasuton most is vannak már III. osztályu kocsik a gyorsvonatokhoz csatolva, csak a magyar államvasut nélkülözötte ezt. Állítólag azért, mert nincsenek oly erős lokomotívjai, amelyek elbírnák a III. osztályu kocsikat is. De ezen segítve lesz, úgy hogy a Máv. fővonalán rövid idő múlva életbe léptetik a III. oszt. forgalmat. Ez kívánatos is volna a szegényebb igényű utasok részére, kik főként most az új vasuti díjszabás szerint, magas díjakat a II. oszt. gyorsvonatokon nem képesek megfizetni. Ennél fogva nagy távolságokra kénytelenek személyvonaton utazni egész napokon keresztül, nagy idővesztéssel. Pedig az idő pénz. Ezt az időmegtakarítást lehet elérni azért, hogy munkások, földművesek és szegényebb emberek részére is használhatóvá tehetnék a gyorsvonatokat.

— **Adakozás Perczel Mór szoborra.** A Perczel-szoborra az elmúlt heten a következők adakoztak: Polgári olvasókör Torzsa 50—, Dr. Beöthy Károly Szekszárd 20—, Szondy Mátyás 2—, Izr. Nőegylet Bonyhád 20—, báró Vojnits J. Budapest 10—, Újszász—Jászapáti vasut 20—, összesen: 122 K eddigi gyűjtés 4930.05 összesen 5052.05 korona.

— **Lopás.** *Strasser* József kereskedősegéd *Grünfeld* Hermann dunaföldvári kereskedőtől készpénzt és különféle üzleti árukat lopott. A tolvaj segédét a csendőrség feljelentette a szekszárdi kir. ügyészségnek.

— **Szurkálás.** Dudás György szekszárdi házi cseléddel f. hó 16-án éjjel Nagy János szekszárdi lakossal összeszólalkozott, miközben Nagy Dudásnak késsel a bal vállába szurt. A sérülés súlyos.

— **Halálos baleset.** Heinrich Mihály és Schvarcz Ferenc Bataszék községhez tartozó kiskövesdi lakosok a kövesdi erdőben szálát döntöttek, miközben egyik ledöntött fa Heinrichre ráesett s a szerencsétlen öreg embert agyonütötte.

Aki modern butorokat,

szoba-berendezéseket bel- és külföldi fából készíttetni akar, annak nem kell ezentúl Fekedre, vagy más hova fordulni, olcsón és jutányosan beszerezheti azt városunkban

Botos Imre

■ műasztalosnál ■

(lakik br. Augusz Imre-utca 622), aki bel- és külföldön szerzett szakismereteivel a legizlésebb butorokat tudja előállítani. — Tessék próbarendeléssel megkeresni, nem szerzi ezentúl szükségletét másutt, mint Botos Imre műasztalosnál.

FOGORVOS

KOVÁCS J.

• vásártér-utcai műtermében hiányzó fogak pótlása, csaposfogak, arany koronák és szájpadlás nélküli fogak (hidmunka) készíttetnek.
• Fogtömés, foghuzás és fogtisztogatás a legjobb mód szerint eszközöztetik.
• Szegényeknek rendel: délelőtt 8—9 ig és délután 1—2-ig.

EGYLETEK, TÁRSULATOK

— **A róm. kath. kör közgyűlése.** A szekszárdi róm. kath. olvasókör folyó hó 16-án tartotta évi rendes közgyűlését dr. Fent Ferenc apátplebános egyházi elnök elnöklete alatt. A közgyűlés megnyitása után Szabó Géza főgimn. hittanár, ügyvezető elnök adta elő részletes évi jelentését, majd az igazgató, pénztáros, szám-

vizsgáló és könyvtáros tették meg jelentéseiket, mire a tisztújítás következett, melynek eredménye a következő: Világi elnök: Nagy János Prantner, ügyvezető elnök: Szabó Géza hittanár, alelnök: Varga Ferenc főgimn. tanár, igazgató: Takács József, háznagy: Stockinger János, pénztáros: Neiner József, ügyész: dr. Steiner Lajos, számvizsgálók: Fent László, Steiner József Markvart és Szuliman György, jegyzők: Tumó Antal és Szűcs Ferenc, könyvtárosok: Szűcs Mihály és Taksonyi János, Választmányi tagok: Adler N. János, Bodó József, Farkas János, Fehér Imre, Fekete Imre, Fink Kálmán, Frei János, Keresztes János, Kiss János, Mosgai Sándor, Nagy István Dorogi, Nagy József, Posta Ferenc, Posta György Bóvári, Steiner András, Takler György, Uglár János, Vesztergombi István, Vitkovics Béla és dr. Zsigmond Ferenc. Ezenkívül választottak még 20 rendezőt és 2 zászlótartót

— **A Társaskör közgyűlése.** A szekszárdi r. kath. társaskör *Mosgai* Sándor újárósi plebános elnöklete mellett f. hó 16-án tartotta meg évi rendes közgyűlését. Az elnöki megnyitó es az alapszabályok módosítása után Szilagyi Ferenc alelnök terjesztette elő az egylet múlt évi működéséről szóló jelentését, mely a kör örvedetes fejlődéséről tesz tanuságot. A megtartott választás következő eredménnyel végződött: Világi elnök: Dorogi István, alelnök: Szilagyi Ferenc, igazgató: Föglein Ferenc, pénztáros: Baka István Pollerman, titkár: Tarlós János, könyvtárosok: Hauszknacht István és Hauszknacht János, szenior: Fráj István, számvizsgáló ellenőrök: Fent László, Föglein János Nyéki, Szabó Pál Ferenc, választmányi tagok: Föglein János Ciráki, Hermann Frigyes, Bors József, Eszterbauer Ferenc, Orbán Mihály, Mészáros János, Csuka József Balázs, Wolher Mihály, Ferger Ferenc, Virag János, Nyéki Mihály.

— **Tisztújítások.** A döbröközi olvasókörben megtartott tisztújítás eredménye a következő: elnök: Riedlinger Dezső plebános, alelnök: Gondos Mihály, titkár: Bakán István, könyvtáros: Czeller János, pénztáros: Gondos György, háznagy: Kovács György. Választmányi tagok: Laskó Dezső, Fűzi Mihály, Mányok Károly, Fűzes János és Siba Lajos.

A dombóvári máv. alisztek otthonában a választás eredménye a következő: Kántor László elnök, Klepitz Lajos alelnök, Flórián Géza titkár, Horvath Gyula körgazda, Henczler Gyula pénztárnok, Eisenhauer Pál és Nemeth Pál ellenőrök, Austerlicz András könyvtárnok. Választmányi tagok: Bukovinszky Mihály, Fridrich János, Gelencsér Ferenc, Hóling János, Kanizsay Ferenc, Kasserer Károly, Orient Ignác, Partay Rezső, Puskás József, Varga Endre.

MULATSAGOK.

— **Táncestély.** A kereskedő ifjak egyesülete január 15-én tartotta cabarettel egybekötött táncestélyét, mely kedélyes hangulatban reggel 5 óráig tartott. Jegyeiket megváltották: Bezerédj Pál 50, Apponyi Géza gróf, Bezerédj Andor (Jegenyés), Törley (Bp.), Édeskuty (Bp.), Hajduska (Bp.), Kanitz (Bp.), Gross G. (Becs) Kann L. fia (Bp.), A. Gernegross (Becs), 10—10, Weisz (Kanizsa), Randschburg (Bp.), Haggemacher (Bp.), Bien (Bp.), Neumeier (Bp.), Ródosy (Bp.), S. Heit (Becs), Bettelheim (Bp.), Braun testvérek (Bp.), Wein Károly (Késmark), Wellisch Ottó (Becs), Kohn S. (Becs), Mattausch (Becs), Marx és Grossmann (Bp.), Szenassy (Bp.), Dr. Gulyás József, Homig & Weinberg (Bp.), Wittmann (Zólyom), Szabó Karoly (Nyék), Knoller & Bischofswerder (Becs), Kaszás Sándor, Simontsits Belané, Ginszkey (Becs), Frankl G. (Becs), Halvachs & fia (Becs), Pirnitzer József fiai, Holczer (Bp.), Hitelbank, Ed. Schuller (Reichenberg) 5—5, Strausz Antal (Tamási), Friedde és Zwieback, Almássy Lajos, Spitzer Samu (Bp.), Markus és Grünhut 4—4, Daniel Haas (Becs), Salamon J. (Bp.), Müller (Bp.), Geschwindt-gyár (Bp.), Günszberger (Pecs), Vermes és Gerő (Bp.), Östereicher Manó (Bátaszék). Ifj. Majer János, Fusz Ferenc 3—3, Nobel (Bp.), Neubauer (Vágújhely), Rollis (Bp.), Lederer (Leitamischl), Zsolnay (Pecs), László Marcell (Bp.), Bortermelők (Tokaj), Wiesenburg (Becs), Fülöpp Lajos, Bondy Lipot, Steiner Albert, Turul gyertyagyár (Bp.), Singer S. (Bonyhád), Takarékpénztár, Borovitz Márk, Szür Sándor, Glaser (Bp.), Odelga (Becs), Soner (Bp.), Bojzes J. (Becs), Neumann (Becs), Barabas (Bp.), Barna Lajos (Bp.), Stern I. (Bp.), Halmos (Bp.)

— **Kinevezés.** A pécsi ítélőtábla elnöke dr. Hacks Ferenc gyónki járásbírói díjtalan joggyakornokot a szekszárdi törvényszékhez díjas joggyakornokká nevezte ki.

— **Pályázatok.** A bonyhádi adóhivatalnál pénztárnoki, a szekszárdi m. kir. pénzügyigazgatóságnál számtartási állásra pályázat van hirtetve.

— **Athelyezés.** Az igazságügyi miniszter dr. Tenczlinger József biléi járásbírói jegyzőt a veszprémi törvényszékhez helyezte át.

A máv. zágrábi üzletvezetőség **Báthory Jenő** forgalmi díjnokot Döbröcközről Adony-Pusztaszabolcsra helyezte át.

— **Alapszabály jóváhagyás.** A belügyminiszter a dunaföldvári gyermekvédő egyesület alapszabályait a bemutatási záradékkal ellátta.

— **Kinevezés és elmadományozás.** A király Módy Belat, a pécsi ítélőtábla elnöki titkárát, a pécsi ítélőtáblához bírónak, Loyczel Kálmán dr. lugosi ügyészt, a pécsi főügyészséghez főügyészi helyettesé nevezte ki. Kulín Sándor kaposvári ügyésznek pedig a főügyészi helyettesi címet és jellegét adományozta.

— **Felfüggesztés.** *Rassovszky* Julian főszolgabíró *Valics* Alajos dunakömlödi s. jegyzőt nagyobb mérvű hivatali szabálytalanság miatt állásától felfüggesztette.

— **Missió.** Dr. Fent Ferenc apát-plébános meghívására P. Jámor László és P. Varga István budapesti és P. Kulcsár István kalocsai jezsuita atyák a szekszárd-belvárosi templomban missiót tartanak. A szerdán városunkban érkezett atyák szentbeszédeit a hívek dicsérendő buzgalommal látogatják. Az ájtatosságok rendje a következő: naponként d. e. fél 9 órakor szentmise, utána 9 órakor szentbeszéd, d. u. fél 6 órakor szentbeszéd, utána litánia és ima a bűnösök megtéréseért. Vasárnap d. e. ¼ 9 órakor az elemi iskolások és tanuló ifjúság részére, a 10 órai nagymise után felnőtteknek szentbeszéd, d. u. fél 6-kor ep. ugy. mint a köznapokon szentbeszéd és litánia. Gyónni naponként reggel 5 órától fél 1-ig és d. u. fél 3-tól fél 6-ig lehet. A megyéspüspök engedélye folytán a missió gyónás a husvétii gyónást helyettesíti. Holnap vasárnap este fél 6-kor Szűz Mária tiszteletére, kedden fél 6-kor pedig az oltárszentség tiszteletére a szentbeszéddel kapcsolatosan ünnepélyt rendeznek. A missió 27-én este fejeződik be.

— **Katonai kinevezés.** A hadügyminiszter Várkonyi István bátaszéki jegyző, tartalékos hadapródormestert zászlóssá nevezte ki.

— **Beszámoló.** Weber János, a bonyhádi kerület országgyűlési képviselője, mint nekünk írják, most járja be kerületét, hol mindenütt a legnagyobb lelkesedéssel fogadják. E hó 14-én Aparon tartotta beszámolóját, hol kifejtette politikai meggyőződését és a tiszta németajku község rendületlen bizalmáról biztosította a kitartó, igazi 48-as képviselőjét. 16-án Kakasd községben járt, hol szintén óriási lelkesedéssel fogadták és további bizalmukról biztosították. A lelkesedés az igazi hazafias polgárság körében nagy és szerett képviselőjüket mindenütt örömmel üdvözlők.

— **Fényes Annuska február 1-jei hangversenyére,** melylyel — korábbi ígérteit beváltva — ő is a szekszárdi ev. templom építésének ügyét akarja előbbre vinni, serényen folynak az előkészületek. A meghívókat e napokban küldik szét. A hangverseny részletes műsorát a rendezőség még nem állapította meg. A rendezőség kérésére a kis művész női készséggel vállalkozott arra, hogy február 1-én, délután a szekszárdi iskolák növendékeit gyönyörködtesse, nekik tán legerősebb, legkedvesebb művészetével. Hisszük, hogy a község határozottan méltányolja nemcsak áldozatkészségét, de művészetét is, melylyel szívébe lopta magát mindenkinek, ki őt mint »Jánoska« látta s hallotta.

— **Iparkamara választás.** A pécsi kereskedelmi és iparkamara mult pénteken tartott közgyűlésén vármegyénk ipartanácsába rendes tagokul Wolf Henrik és Gröszbauer Ferenc szekszárdi lakosokat, póttagokul Stokinger Jánost és Bálint Lajost választotta meg.

— **Új plébánosok.** Zichy Gyula gróf megyéspüspök, síoagárdi plébánossá Szabó Dezső eddigi h. plébánost, lovászhetényi plébánossá pedig Koch Gyula volt szekszárdi s. lelkészt nevezte ki.

— **Elhalasztott gyűlés.** Az Országos Kath. Szövetség pécségyházmegyei képviselőlete folyó hó 20-ára hirdetett gyűlést közbejött akadály miatt folyó évi február hó 10-én d. e. 10 órakor tartja meg Pécsen, a szeminárium dísztermében.

— **Segédjegyzők és községi alkalmazottak országos mozgalma.** Az ország segédjegyzői kara, valamint községi és körjegyzőségi alkalmazottai a »Közgazgatási Közlöny« szerkesztőségének (Budapest, VII. Rákóczi-ut 19) kezdeményezésére helyzetük javítása és szolgálati viszonyaik rendezése céljából országos mozgalmat indítottak. A mozgalomhoz Bács-Bodrog vármegye segédjegyzői és alkalmazottai élén már több vármegye segédjegyzői kara csatlakozott, úgy, hogy az országos értekezlet és a »Segédjegyzők és a községi alkalmazottak országos egyesületének« megalapítása a legközelebbi idő alatt megtörténik. A mozgalom élén Dr. P. Ábrahám Dezső országgyűlési képviselő, a lap főszerkesztője és Karácsony Gyula felelős szerkesztő állanak, kiknek közismert agitálása elég garancia arra, hogy a községi alkalmazottak kívánsága mielőbb teljesedésbe menjen.

— **Hegyközségi gyűlés.** A szekszárdi előhegyi hegyközség f. évi január hó 30-án, a városház kis tanácstermében délelőtti 11 órakor rendes közgyűlést tart. Tárty: 1. Az elmúlt évről beszámoló. 2. Számadások felülvizsgálása iránti jelentés. 3. 1910. évi munkaterv és költségvetés. 4. Tisztújítás. 5. Esetleges indítványok.

— **Paksi származású angol képviselő.** Paksi tudósítónk írja, hogy az angol választások első napján a darlingtoni kerület az eddigi konzervatív képviselővel szemben liberális programmal (Trébitch Ignác paksi származású) I. T. Lincolnt választotta meg képviselőnek. A győztes paksi származású ember, 7 éve él Angliában és jelenleg 30 éves, az angol szokásokat és nyelvet annyira elsajátította, hogy a kerületnek több cikluson át volt képviselőjét kibuktatta. Testvérbátyja Tarczai Lajos ismert szocialistavezérnek és sógora Dr. (Freund) Áldor Gyula volt paksi, jelenleg szabadkai ügyvédnek.

— **A D. K. E. igazgatótanácsának ülése.** A D. K. E. igazgatótanácsa pénteken délután ülést tartott, amelyen vármegyénkbeli Szabó Károly országgyűlési képviselő vett részt.

— **Eljegyzések.** Mayer József tanító Györkönyben, eljegyezte *Tomka* Ilonát, *Tomka* Gusztáv ág. ev. alesperes és földbirtokos leányát.

Fischer Jenő bankhivatalnok, eljegyezte *Baumgarten* Rózsikát Dunaföldváron.

Döry Mihály gácsi gyógyszerész, folyó hó 16-án eljegyezte özv. *Máthás* Nándornét szül. *Dor* Mária Szekszárdról.

Kramer József szekszárdi borbizomanyos, ma tartja eljegyzését *Weinreb* Blankával Budapesten.

— **A kölesdi választókerület állásfoglalása.** A kölesdi függetlenségi és 48-as p. Tantó János elnöklésével a kerület több községének részvétele mellett gyűlést tartott, amelyen Tantó János elnök közölte a megjelöltekkel, hogy a kerület országgyűlési képviselője, Benyovszky Rezső gróf, a legközelebbi képviselőválasztás alkalmával nem fog fellépni. Keck Lajos elnöknek és több bizalmi férfiúnak felszólalása után elhatározta a gyűlés, hogy a képviselőháznak küszöbön álló feloszlása esetén azonnal jelölő-gyűlést fog összehívni.

— **Új lelkész.** A kismányoki ág. hitv. ev. hívek új lelkészé ifju Péter Sándort választották meg.

— **A pécsi középiskola igazgatók értekezlete,** mely Várady Karoly tanintezeti főigazgató elnöklésével április hó 11 és 12-ére tüzetett ki, a következő, a középiskolai tanításra nagyfontosságú három kérdéssel fog foglalkozni. I. Az osztályvizsgálatok és az osztályozás ügye. Előadó Buzássy Abel főgimnáziumi igazgató Pécsen II. Az ellenőrző tanácsokozások ügye. Előadó Medgyessy Lajos sümegi alreáliskola igazgató. III. Az érettségi vizsgálatok egyenlő elbírálása. Előadó Wigand János főgimn. igazgató Szekszárdon.

— **A sajtóért.** A Katolikus Sajtó egyesület céljaira adakoztak: Pinczehelyi Szent Antal persely 20, Fodor József vikárius (Pinczehely) 10, Hanjaly Mihály tb. kanonok (Pinczehely), özv. Krasznay Gyuláné (Pinczehely), Pintér Károly plébános (Ozora) Sreicher Péter (Hógyész) 2—2 korona.

— **Selyemtenyésztési előadás.** Orbán N. tamási-i selyemtenyésztési felügyelő f. hó 14-én Pinczehelyen a rk. iskolában felnőttek és iskolás gyermekek előtt vetítő képekkel szemléltető előadást tartott a selyemtenyésztés okszerű kezeléséről. A szederfatenyésztésen kezdte és a selyemhernyó kezelésének minden módját bemutatta képen. Magyarázata igen tiszta, ért-

hető, népies volt. Utoijára Budapest nevezetes épületeit mutatta be. A zsufolásig megtelt teremben levő hallgatóság zajosan megéljenezte Orbánt. Nagyon hasznos ilyen népies előadás tartása. A kiosztott naptárnak igen nagy kelen-dősége volt.

— **Házasság.** König József budafoki máv. hivatalnok, f. hó 20-án tartja esküvőjét a bátaszéki rk. templomban Hóman Katicával, Hóman József bátaszéki borkereskedő leányával.

— **A május új menetrend** változást fog okozni a mi viszonyainkban is. A vonal és az újdombóvári állomást összekötő pálya részben már elkészült és f. é. május elsejétől, úgy hirtik, az összes szabadkai vonatok már Újdombóvárra járnak be. — Ez által Dombóvár állomás forgalma lényegesen csökkenni fog.

— **A dombóvári népszövetségi gyűlés.** Vasárnap d. u. 4 órakor nagy népszövetségi gyűlés volt a kath. legényegyletben. A nagyközönség előtt Nyárad Aladár plebános mondott megnyitó beszédet, majd Fröhvirth Mátás ker. szoc. kerületi titkár másfél óras beszédben fejtegette a népszövetség célját és a szervezkedés szükségességét. A gyűlés után megalakult a földbérlő szövözet is.

— **Hitközségi választás.** A gyónki izraelita hitközség január 16-ikán tartotta évi rendes közgyűlését, amelyen a hitközségi előjáróság a következőleg választotta meg. Elnök: *Lorschy* Béla, alelnök: *Rothauser* Illés, választmányi tagok: *Ausch* Béni, *Adler* Izrael, *Krausz* Bernát és *Wertheim* Ármán, pénztáros: *Engel* József, jegyző: *Kovács* Lajos.

— **Borkostoló.** A szekszárdi r. k. olvasó-körben február hó 2-án borkostolót tartanak.

— **Muzeumi folólvadás.** Folyó hó 23-án este fél 6 órakor dr. Bartal Kornél főgimnáziumi tanár tart előadást »Az ember származásá«-ról.

— **Szilveszter pápa siremlékének felavatása.** Ez év tavaszán, közvetlenül a husvétii ünnepek után nagyszabású ünnep keretében avatják föl Rómában azt a siremléket, amelyet Fraknoi Vilmos püspök megbízásából Damkó János szobrász készített a lateráni bazilikában, II. Szilveszter pápának, a szent korona adományozójának. Ez alkalomból nagyobb zárandoklat indul Rómába s a résztvevők közt lesz több püspök, valamint számos egyházi és világi előkelőség. A zárandoklatra, mely április 11—12. között lesz uton, jelentkezni lehet az Országos Katolikus Szövetség igazgatóságánál, (IV., Ferenciek-tere 7.) mely az érdeklődőknek bő utmutatást nyújt.

— **Halálozások.** *Hirsch* Józsefné szül. *Rosenstok* Erzsébet Szekszárdon 64 éves korában f. hó 15-én elhalt. Temetése f. hó 17-én ment végbe nagy részvét mellett.

Hesz Mihályné szül. *Schád* Ilonka Murgán folyó hó 20-án 36 éves korában elhunyt. Hült tetemét ma délelőtt helyezték örök nyugalomra a murgai ág. hitv. ev. temetőben. A boldogultat férjén kívül gyermekei: *Mariska*, *Iren* férj. *Schád* Vilmosné és *Emil*, szülei: *Schád* János és neje *Mengesz* Julianna, valamint a kiterjedt rokonság gyászolja.

Dudás Gyula nyugalmazott dunaföldvári rk. tanító január 14-én 58 ik évében szívszélhűdés következtében elhunyt. Temetése 16-án ment végbe nagy és általános részvét mellett. Haláláról a községi iskolások a következő gyászjelentést adta ki: »A dunaföldvári r. kath. iskolások szomorodott szívvel jelenti mult évben 39 évi buzgó működés után nyugalomba vonult *Dudás* Gyula osztálytanítónak f. évi január 14-én délelőtt életének 58-ik évében szívszélhűdés folytán történt gyászos elhunytát. Temetése a templom utcai 15-ik számú halottas házból f. hó 16-án délután 3 és fél órakor lesz. Gyászmise lelki üdvéért hétfőn 17-én 7 és fél órakor tartatik. Dunaföldvár, 1909 január 14-én. Örök világozás fényeskedjék neki!«

Metz István jánosmajori községi tanító január 12-én meghalt 21 éves korában.

— **Fizetésekiegészítés utalványozása.** A vármegye alispánja a községi jegyzők és segédjegyzők fizetésekiegészítését január hó folyamára folyósította és pedig azért csak január hóra, mert a törvényen kívüli állapot folytán a belügyminiszterium az állami kiegészítést is csak január hóra utalványozta. Ha tehát az ország a törvényen kívüli állapotból hamarjában ki nem kerül, könnyen lehet, hogy ennek közvetlen kárát a községi jegyzők és segédjegyzők is érezni fogják.

— **Kifogott hulla.** *Kraján* András paksi cipész, e hó 13-án a Dunába esett és hulláját Faluhely alatt kifogták.

2—2 kor. Felülfizettek: Majer János, Wolf Henrik, Mehrwerth Ferenc Dr. Herczeg Gyula, Fischhof Jakab, Miklós Aladár 5—5, Mocsáry (Bécs), Fekete Hugó 4—4, Salamon Jakab, Dr. Rubinstein, Kovács Ottó, Schaffer Sándor, Dömötör Sándor, Linhardt Ignác, Gauser Ádám, dr. Horváth Jenő, dr. Pártos Gyula, Rátkay József 2—2, Deman János, Török Pál, Majsay István Töttös, Schmideg Mór, Laskó Károly, Singer Viktor, Bachschütz Károlyné, Friedmann Mór, Schwarc Gyula, ifj. Ujj János, Strasser Bela, Dr. Hohenberg, Popper Simon, Puk Béla, Eisler Rezső, Fritz Gyula, Pirnitzer Ede, Mutschenbacher Jenő, Sugh József 1—1 kor., Erdős Nándor 50 f, Malitschek Ödön 40 fill. Ezen adakozásokért, kalamint a nőegyletnek a függönyök átengedéseért és mindazoknak, kik az egyesületet erdőlcsileg támogatták, hálás köszönetet mond a rendezőség.

A dombóvári ipartestület tanomulatsága.

A dombóvári ipartestület folyó évi január hó 15-én tartotta meg az ideai farsangi táncmulatságát, mely ugy erkölcsileg, mint anyagilag a szokottnál is fényesebben sikerült. Szép számban jelentek meg ott Dombóvár és környékének előkelőségei is, amellyel fényesen dokumentálták azt, hogy a dombóvári iparosság nemcsak az iparában, hanem a társadalmi téren is szépen megállja a helyét. A mulatság kitűnő hangulat mellett virradatig tartott. A táncmulatság bevétele 417 korona volt.

Felülfizettek: Illés Gyula 4, Paál József, Nagy István, Strausz Sándor, Raiz Dénes 3—3, Kálmán Viktor, Farkas Emil, Thész Antal, Klein Jenő, Strak Imre 2—2, Hujber Lajos, Németh Lajos, Bruck Sándor, Kramer Gyula, Prangárt Imre, Tóth Sándor (Komló), Iktics Imre, Schmiedt Medárd, Dénes János, Mészáros József, Bérdi János, Raiz Ferenc, Eisenhauer Pál, Schmieder Gy., Vágner Gyula, Sörös József, Molnár István, Horváth János, Iktics Sándor, Cser József, Madarász József, Volf Gyula, Schäger György, Schmieder K, id. Ivanich Antal 1—1 koronát, Kinder Lajos, Hirsch Ferenc, Liebermann Jánosné és Kohn Miksa 50—50 fillért. *Jegyeiket megváltották:* Schell János 6, Dóry József, ifj. Ivanich Antal, Szerafin Gyula, Sassok 5—5, Schröter Károly, Hartung Róbert, 4—4, Reinitz Gábor, Spitzer Imre 3—3 és Csery István 2 koronával, kiknek ez uton mond hálás köszönetet az ipartestület. *Jelen voltak:* Asszonyok: Árvai Dénesné (Sárbogárd), Bildmann Gyuláné, Bérdi Jánosné, Cser Józsefné, Dénes Jánosné, Enczel Józsefné, Enczel Istvánné, Eisenhauer Pálné, Faragó Kálmáné, Fuchs Józsefné, Fekete Andoné (F. Iregh), Hóger Ferencné, Hönig Lajosné, Hujber Lajosné, Horváth Jánosné, Haór Nándorné (F. Mindszent), Hosszu Gyuláné (Pincehely), Illés Gyuláné, Iktics Imréné, Iktics Sándorné, Kollár Gyuláné, Kutner Mórné, Kreizelmajer Lőrinczné, König Pálné (Bátaszék), Lehőcz Péterné, Lukovics Jánosné, Liebermann Jánosné, Link Jánosné, Molnár Pálné, Müller Józsefné, Mészáros Józsefné, Molnár Istvánné, öz. Nigrini Ferencné, Puch Jánosné, Prangárt Imréné, Raiz Ferencné, Ragó Jánosné, öz. Ráth Árpádné, Schmieder Györgyné, Schmieder Károlyné, Strak Imréné, Schmiedt Gyuláné, Schmiedt Medárdné, Schaffer Jánosné, Schäger Györgyné, Schäger Antalné, Schmieder Józsefné, öz. Sziártó Károlyné, öz. Szvoboda Jánosné, Szabó Jánosné, Tóth Sándorné (Komló), Thész Antalné, Volf Lajosné, Vagner Gyuláné, Véber Miklósné (Bikal). Leányok: Árvai Belluska (Sárbogárd), Benes Sárka (Pécs), Eisenhauer Erzsike, Enczel Margitka, Faragó Rozika, Fekete Irmuska (F. Iregh), Hermesz Boriska, Háor Marika (Abaliget), Hosszu Irmuska (Pincehely), Kutner Margitka, Kiss Mariska, Kriszt Józsa (Kaposvár), König Magduska (Bátaszék), Lehőcz Mariska, Lukovics Erzsike, Müller Linuska, Molnár Mariska, Marosi Mariska (Fadd), Mészáros Mariska, Nigrini Etelka, Nigrini Herminka, Ohnezorg Margitka, Schmiedt Mariska és Teruska, Schneider Annuska (Ozora), Schmiedt Annuska, Schäger Mariska, Somogyi Etuska (Pincehely), Schmieder Mariska, Sziártó Mariska és Margitka, Szvoboda Mariska, Véber Jolánka (Bikal).

PÉNZINTÉZETEK.

Rovatvezető: Schneider János.

Tolnamegyei Takaréék és Hitelbank 25-ik mérlege

Nem az emberek rivalizálása, egyesek részére állás kreálása teremtette meg ezelőtt 25 évvel a Tolnamegyei Takaréék és Hitelbankot, hanem a városunknak és vidékének köz- és pénzgazdasági szükséglete.

Az alapításnak ez a jogosultsága biztosította akkor az alapítókot vállalkozásuk sikeréről és azt igazolja a ma, mikor egy negyed század működéséről számol be az intézet igazgatósága. Tagadhatatlan, hogy bár néhány hét alatt tulajgyeztetett a 100,000 frt alapítók, mégis egész emberek lelkes buzgalmára volt szükség, hogy egy akkor már 38 éves megerősödött pénzüintézet szemben egy új részvénytársaság a siker reményével alapítassék. Ha azonban beletekintünk a mérleg összehasonlító táblázatába, szükségtelen, hogy az alapítók és az igazgatóságok szakértelmét, ügybuzgalmát szavakkal ecseteljem, a számok minden szó nál ékebben beszélnek és nem is lehet reájuk fogni, hogy hizelegni akarnak, emberi gyengeségek, rokonszenv és összeköttetés szülték őket.

A lefolyt 25 évből majdnem egy évtizedet Szekszárd város legszomorubb közgazdasági éve a filloxera pusztítás okozta általános elszegényedés, az ipari és kereskedelmi élet teljes pangása foglalta el. Természetes, hogy ennek hatása az alig 6 éves intézet életében észlelhető. A fejlődés megbénított és tíz év kellett ahhoz, hogy az 1891. év forgalma és üzleti élénksége újra elérjék. De ez egészséges alapu, kereskedelmi és közgazdasági érzékkel vezetett intézet 8 év alatt behozta azt, amiben egy súlyos gazdasági csapás megakadályozta tíz éven keresztül.

Az 1901. évben forgalma volt az intézetnek 11,672,363 K 42 f, betétje 2,278,477 K, váltókra kihelyeztetett 974,268 K 44 f, jelzálog- és kötvényekre 892,171 K 82 f és az 1909. év végével a forgalom 31,679,525 K 36 f, betétállomány 4,434,030 K 48 f, váltókra kihelyeztetett 2,522,760 K 77 f, jelzálog- és kötvénykölcsonökre 1,800,269 K 06 f, a tiszta nyeresemény pedig 131,980 K 37 f, tehát 77,480 K 37 fillérrel nagyobb, mint 1901. évben.

Nem szándékom azonban ezuttal az intézet 25 éves fejlődéséről beszámolni, referádam csak az 1909. évre terjeszkedhetik ki ezuttal. A lefolyt év általános lanyha pénzforgalma dacára kedvezőnek mondható a Tolnamegyei Takaréék és Hitelbank mérlege. Az üzletágakban tekintélyes emelkedés észlelhető. A váltótárca 721,350 K 57 f, a jelzálogkölcson 24,125 K 95 f, a folyószámla 201,706 K 58 f, értékpapírszámla 133,338 K 47 f emelkedést mutat, a betétállomány pedig 257,181 K 51 fillérrel több, mint a múlt évben, a tiszta nyereség (a nyereség áthozatok levonása után) 2,929 K 87 fillérrel nagyobb. Az intézet, amelynek igazgatósága átérzve ama reájuk hármló köteleességet, hogy reális ipari vállalatok támogatása elsőrendű feladata egy pénzüintézetnek, még az 1908. évben megalapította a *Molnár-féle nyomdai műintézet és szabadalmazott irószalaggyár részvénytársaság-ot*, mely már az első évben, bár a kezdet nehézségeivel és a mi vidéki életünket jellemző helyi rosszindulattal sokat kellett küzdenie, mégis anyagilag is tisztességes jövedelemhez juttatta az intézetet, de ennél is fontosabb az, hogy magyar iparcikknek Ausztriában piacot teremtett. Tagadhatatlan, hogy ezen erkölcsi eredmény tekintélyes része a Hitelbank vezetőséget illeti, mert nem zárkozott el ezen vállalat megalapításának elősegítése elől s ezen intézet igazgatósága a legnagyobb előzékenységgel egymaga is megtette azt, ami amint látjuk, a magyar ipar fejlesztésére hazafias cselekedet volt.

Az így gondolkozó igazgatóság a lefolyt évben Bátaszéken és Faddon a községek gazdasági fejlődését előbbre viendő, új pénzüintézetek alapítását, nagyobb részvényjegyzéssel lehetővé tette. Bár mindkét helyen ellenakciót támasztottak az érdekelt pénzüintézetek, reményt nyújtott az első év eredménye, hogy eme vállalkozások is ez intézetre ugy anyagilag, mint erkölcsileg csak előnyösek lesznek. A részvények után mint a múlt évben, ez évben is 34 K-t javasol az igazgatóság kifizetni, mely osztelek a részvények forgalmi értéke 5-69 százaléknak felel meg. A tartalékalap gyarapítására fordítandó 15000 K, a nyeresémnyátvitel különbözlet 2700 K és a nyugdíjalapra fordított 3537 K, összesen 21237 K figyelembe vételével, az osztelekon felül a részvények forgalmi értékének hozzádoka 177 százalék, vagyis a részvények kamatozása 7-46 százalék. Ezen összeg a tőke feltétlen reális elhelyezésénél nagyon is kedvező és fényes bizonyítéka az igazgatóság gondosságának, szakértelmének és ügybuzgalmának.

A mérleg főbb adatai a következők: Összesen vagyon 6,515,518 kor. 86 fill., amelyből jelzálogos kölcsonökből 1,760,652 kor. 6 fill., váltókban 2,522,760 kor. 77 fill., folyószámlán 1,210,586 kor. 99 fill., értékpapirokban 513,547 kor. 96 fill., idegen pénzüintézeteknél 158,021 kor. 55 fill. van elhelyezve. Az intézet alapítókéje 800,000 korona tartalékalapjai 308,921 kor. 6 fill., nyugdíjalap 57,599 kor. 64 fill., betétek 4,434,030 kor. 48 fill., visszleszámitolt váltók 576,894 kor. 16 fill. tesznek ki. Az 1909. évi nyereség felosztás folytán a tartalékalapok 15,000 koronát szaporodtak. A nyereség felosztására vonatkozólag az igazgatóság a következő javaslatot terjeszti a január 31-én tartandó közgyűlés elé.

Adassék a) az alapszabályok 80 §-ában megjelölt célokra, az igazgatóság és tisztviselők jutalékára való és tisztviselői nyugdíjalapra 24,763 kor. 87 fill., b) nyugdíjalapra 3,358 kor. 46 fill., c) osztelekre 2000 drb

68,000 kor., d) jutalmazásokra 2,000 kor., e) jótékony célokra 1,000 kor., f) Bezerédj-szoborra 100 kor., g) rendkívülitartalékalapra 15,000 kor., h) 1910. évre pedig átvitetik 16,758 kor., 4 fillér.

A Szegzárdi Takarékpenztár 63-ik mérlege.

Tolnavármegye legrégebb és legnagyobb vagyonu pénzüintézetének működése főként a szoroson vett takarékpenztári üzletekre terjed ki, tőkénének legnagyobb része, 3,417,000 K, jelzálogi biztosítás mellett van elhelyezve. A lefolyt üzletév eredménye rendesnek mondható, az igazgatóság ügybuzgó tevékenységének tudható be, hogy dacára az általános pangásnak, mely amult év pénzgazdaságában észlelhető, a jelzálog-üzlet 240,155 K 42 f, a folyó-számla üzlet 305,130 K 17 f, az értékpapír 128,610 K, a betét-üzlet 609,334 K 45 f tekintélyes emelkedést mutat, csak a váltótárca nál van pár ezer kor. visszaesés. Az összes vagyonnál 645,650 K 67 f emelkedés észlelhető, a tiszta nyereség azonban 17,983 K 21 f kevesebb mint az 1908. évben. Ennek oka, hogy a múlt évben a részvények kibocsájtásából az intézetnek, az igazgatóságból álló szindikátus utján 8000 koronát megközelítő nyeresége volt, amely a lefolyt évben elmaradt, másrészt pedig, mert a 4 százalékos megtartott betétkamat tetemesen növelte a veszteséget, amelyet a mérsékelt kamatozású kölcsonök kamatainak emelkedése kiegyenliteni nem tudott. Az intézet életében fontosabb mozzanat volt, hogy a Bátaszék-Sárközi Takaréék és Hitelbanknak megalapítása után azzal, hogy 500 darab részvényt jegyzett, lehetővé tette a Bátaszék kerületi takarékpenztár részvénytőkénének fel-emelését. Az igazgatóság, mint a múlt évben, ugy ez alkalommal is 35 korona osztelek kifizetését javasolja, mely összeg a részvények forgalmi értékét tekintve, 5-83 százaléknak felel meg, a részvények belértékének emelésére fordított összegek pedig 1-87 százaléknak, vagyis a részvények a forgalmi értékét tekintve, 7-70 százalék kamatoztatásnak felelnek meg. Az intézet egész mérlegéből az tűnik ki, hogy az igazgatóság az üzletmenet fejlődésére élénk figyelmet fordít és nagy gondossággal igyekszik kihelyezéseit fokozni. — A mérleg főbb adatai a következők: Az intézet alapítókéje 400,000 korona, tartalékalapjai a 127,018 korona nyugdíjalappal együtt 665,064 korona 19 fillér, betétek 6,584,665 K 93 f. Az összes vagyon 789,436 K 45 f, amelyből váltókölcsonökből 793,964 K 89 f, jelzálogos kölcsonökből 3,936,347 K 67 f, folyószámla kölcsonökből 2,071,698 K 96 f, értékpapirokban 375,819 K 20 f van elhelyezve. Az évi tiszta nyeresemény a múlt évi 17,621 K 78 f nyeresemény áthozattal 139,689 K 79 f, amelynek felosztására vonatkozólag az igazgatóság a következő javaslatot terjeszti a febr. hó 3-án tartandó közgyűlés elé: Adassék a) az alapszabályok 84. §-a alapján megjelölt célokra 32,958 K 36 f, b) 2000 darab részvényt után a 35 koronás osztelekben 70,000 K, c) tiszteletdíjra 1000 K, d) rendkívüli tartalékalapra 10,000 K, e) értékpapírtartalékalapra 2000 K, f) osztelekalapra 3752 K 05 f, g) jótékony célra és jutalmazásokra 1890 K és vitessék át 1910. évre 17,825 korona 38 fillér.

Simontornyai Takarékpenztár 30-ik mérlege.

Régi, szolid üzleti élmességgel és kellő gondossággal vezetett pénzüintézet mérlege fekszik előttem. Minden vonalon emelkedés észlelhető. A kihelyezéseknél a váltókölcsonök 25,960 K, a jelzálogkölcsonöknél 62,318 K, heti és kezességi kölcsonöknél 28,782 K emelkedés jelentkezik, a betétállományok pedig 214,126 K 10 fillérrel nagyobbak mint az 1908. évben. Tagadhatatlan, hogy a lefolyt év általános lanyha üzletmenetében az előbbieket az igazgatóság élénk üzleti tevékenységét domborítja ki, az utóbbiak pedig arról tesznek tanuságot, hogy az intézet megérdemelt bizalmát élvezzi Simontornya és vidék lakóinak. Az intézet életében nevezetes és mozzanat volt, hogy a tartalékokból 90,000 K az alapítókéhez csatoltatott, mely így 270,000 K emelkedett. Az évi tiszta nyereség 39,777 K 82 fillér. A mérleg főbb adatai a következők. Alapítóké 270,000 K, tartalék alapok 69,967 K 39 f, betétállomány 1,493,369 K 21 f, visszleszámitolás 85,293 K. Az intézet vagyónából váltókban 959,319 K 45 f, jelzálogokban 678,487 K 80 f, folyó számlán 57,321 K 21 f,

kezességi kötvény kölcsönökben 237 007 K. — A 39.777 K 82 f tiszta nyereség felosztására nézve, amely 5083 K 72 f nagyobb mint az 1908. évben, a folyó hó 20-án tartott közgyűlésen a következőleg határozottak: Tartalékalap dotálására fordítottak 8992 K 61 f, osztalék fejében 900 darab részvény után a 30 K kifizettek 27.000 koronát, jötekményre fordítottak 450 K és 1910. évre áthoztak 3335 K 21 fillért. A tartalékalapok a tiszta nyereség felosztásával 78.960 koronára emelkedtek.

TANÜGYI HIREK.

Rovatvezető: Nagy Béla.

Tanítók figyelmébe. A büntető törvénykönyvek és a bűnvádi perrendtartás kiegészítéséről és módosításáról szóló 1908. évi 36. t. cikknek (büntető novella) a fiatakorukra vonatkozó második fejezetében foglalt rendelkezések 1910 január 1-én hatályba léptek. Ebben igen fontos tennivalók hárulnak a tanítókra. Felkérem tankerületem tanítóit, hogy azt tanulmányozzák és az abban foglaltaknak minden erejükkel eleget tegyenek. Szekszárd, 1910 január 17. Tihanyi Domokos kir. tanácsos, tanfelügyelő. — **Tanítóválasztások.** Szabó József naki rk. osztálytanító Gödreszentmárton telepre választott meg tanítót. — A szekszárdi Májer-féle magániskolához Rádl Imre okl. tanító választott meg. — A tolnanémedi-i ref. iskolához Bíró Mihály okl. tanító választott meg. — Till Illés szárazdi ág. hitv. ev. tanító Nemesre választott meg tanítónak. — **Uj magániskola.** Simontornyan Dénes Mariska okl. tanítónő magán elemi iskolát nyitott. — **Kövés az iskola.** Simontornyan 86 mindennapi tanítóes menhelyi gyermek van, kik számára Bölcskehez hasonlóan állami iskola kellene. Pincehelyen 57 menhelyi gyermek van. — **Lemondás.** Polyák János szekszárdi Májer-féle magán iskolai tanító, szekszárdi állomásáról lemondott. — **Fizetéskiegészítés.** Kiss Anna és Toth Ágota bátaszeki tanítónőknek bevételeit a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter jóváhagyta és fizetésüknek kiegészítésére 900—900 korona államsegélyt utalványozott. — **Felolvasások felnőtteknek.** Bölcskén Kreskay János állami és Dely Gyula ref. tanító a felnőtteknek esti felolvasást tartanak. — **Adomány.** Bartal Béla a gindlicsaládi állami iskolába járó cselédgyermek részére az összes tankönyveket sajátjából beszerezte. — **Foglalkoztató eszközök.** A miniszter foglalkoztató eszközöket engedélyezett a két bátai állami ovodának. — **Ü. es tanítói állások.** A dunakömlödi rk., a cikói rk., az ertényi rk., a bölcskei rk., a tolnanémedi-i ref., a hanti rk., az alsónánai ág. hitv. ev., a naki rk., a jánosmajori községi és a szárazdi ág. hitv. ev. — **Választási elnök kiküldése.** A jánosmajori községi tanítóválasztáshoz választási elnökül a közigazgatási bizottság Tihanyi Domokos kir. tanácsos, tanfelügyelőt küldte ki. — **Iskola megnyitása.** A Lajvérpusztai községi elemi iskola a roncsoló toroklob megszűnte folytán hatóságilag újból megnyitott. — **Helyettesítés.** Farkas Matild csernyés-pusztai községi tanítónő betegsége miatt Móroc Mária okl. tanítónő helyettesíti. — **Iskolaszék megalakulása.** A siógárdi rk. iskolaszék újra alakult, Egyházi elnök: Szabó Dezső, világi elnök: Fejős János, jegyző: Bartók János, gondnok: Bognár György és Pali Mihály lett. — **Uj iskolaszéki elnök.** A gyónki aut. orth. izr. iskolaszék elnökévé Lorsch Béla választott meg. — **A gyónki állami ovoda számára foglalkoztató eszközök engedélyeztettek.** — **A gindlicsaládi állami iskolánál a II. tanítói állomas országos költségvetés hiányában 1910-ben be nem tölthető.** — **Lakás.** A 143.869/1909. számú vallás- és közoktatásügyi miniszteri rendelet szerint a nős osztálytanítónak a fentartó a lakbért vagy a 2 szobás lakást attól tartozik kiszolgáltatni, mely időtől a fizetéskiegészítési államsegélyt igénybe vette. — **Iskolalátogatás.** Nagy Béla kir. segéd-tanfelügyelő az elmúlt heten megvizsgálta a simontornyai ref., rk., magán, közs. fiu., közs. leány gazdasági ismétlő iskolát, a tolnanémedi-i rk., ref., ág. hitv. ev., a pincehelyi rk. fiu. rk., leány, a görbői községi, izr. és a belecskai ág. hitv. ev. elemi iskolát. Azonkívül megvizsgálta a simontornyai 21 analfabétas tanfolyamot is. Ezek a rk. iskolában tanulnak esténként. Tanítójuk id. Takács Ferenc. A legöregebbik 53 éves, ki szívesen tanul. Segítségükre van Bereck István községi főjegyző, ki lámpával és világitással látja el őket.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Kiss Tormás. Megjött, köszönjék, de kérrünk egy kis türelmet.

Dunaföldvár. Nagyon szeretjük írásait, de oly részletes kritikát lehetetlen adni, mert a más helyeken lakókat mégis csak kevésbé érdekelteti a dunaföldvári színészet.

718. sz. 1908. végrh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-al és az 1908. évi XL. t. c. 19. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti kir. ker. és vártörvényszék 192. évi 99486. számú végzése következtében dr. Hódos Béla budapesti ügyvéd által képviselt Erzsébetvárosi Népbank, mint szövetkezet bejegyzett cég javára 1000 korona s jár. erejéig 1902. évi november hó 22-én fogantatott kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1470 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: puha barnára festett szobabutorok, ágyneműk, 1 darab 10 öl hosszú hordóeresztő kötél, 1 darab 40 akós szüreti kád, 1 darab vas borprés, 8 hordóban 2768 liter siller bor hordóval és 7 hordóban 2587 liter tehér bor hordóval nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a paksi kir. járásbíró 1902. ik évi V. 2555. számú végzése folytán 1000 kor. tőkekövetelés, ennek 1902. évi augusztus hó 16. napjától járó 6 százalékos kamatai, egyharmad százalék váltódíj és eddigi összesen 116 koronában bíróság már megállapított költségek erejéig Paks községben, a Lencse-utcában, a 705. számú házban árverést szenvedő lakásán leendő megtartására

1910. évi január hó 28. napján d. e. fél 11 órája

határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. §-al és az 1908. évi XL. t. c. 19. §-al értelmében kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Paksán, 1910. évi január hó 11. napján.

CSERY, kir. bir. végrehajtó.

11981/1909.

Árverési hirdetmény.

A szekszárdi kir. törvényszék, mint tkvi hatóság, közhírré teszi, hogy dr. Abay János szekszárdi lakos ügyvéd által képviselt Németh Mária végrehajtható Agoston Ferenc

nős Timár Erzsébettel szekszárdi lakos elleni kielégítési végrehajtási ügyében végrehajtható 312 korona tőke, 63 kor. 20 fillér eddigi, 18 korona árverés kérés költségből, továbbá a szekszárdi 3216. számú betétben felvett 11805 2. hrsz. ingatlan tekintetében csatlakozott kimondott Bauernhuber László 60 frt (120 korona) és járadékaiból álló követelésének kielégítésére a szekszárdi kir. tszék területén fekvő s a szekszárdi 3216. sz. betétben 1. sorsz. 11805 2. hrsz., a végrehajtást szenvedő tulajdonosul felvett szántó a Batt Nyugati Batton 119 korona, továbbá a szekszárdi 6106. sz. betétben, ugyancsak tulajdonosul felvett 1. sorsz. 6686. hrsz. Lyuk-pince a Benedek-szurdikban 20 korona, a 2. sorsz. 6697. hrsz. számú pincelakás a Benedek-szurdikban 50 kor. és 3. sorsz. 12756 hrsz. szántó a Belső-malom oldalon 45 korona kikiáltási árban.

1910. évi február hó 7. napján d. e. 9 órakor

a kir. törvényszék 8. számú hivatalos helyiségében megtartandó árverésen eladni fog

Árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át vagyis 11 korona 90 fillért, 2 korona, 5 korona, 4 korona 50 fillért készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni vagy a bíróságnál való elhelyezést igazoló elismervényt átszolgáltatni és ha valaki kikiáltási árt meghaladó ígéretet tett és többet ígérni senki sem akar, tartozik a bánatpénzt nyomban az általa ígért vételár 10%-ára kiegészíteni, mert ellenkező esetben ígérete figyelmen kívül marad és az árverés az ő kizárásával, nyomban folytattni fog.

Az ingatlan a kikiáltási áron alul el nem adatik.

Vevő köteles a vételár 3 egyenlő részletben és pedig az árverés napjától számítva az első részletet 1. a másodikat 2. a harmadik részletet 3 hónap alatt, minden részlet után az árverés napjától számított 5 százalékos kamatokkal a szekszárdi m. kir. adóhivatal mint bírói letétpénztárnál letétni. A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

Ezen árverési hirdetmény kibocsátásával egyidejűleg megállapított árverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen bíróság mint tkvi hatóságnál, ugy Szekszárd rt. város tanácsánál tekinthetők meg.

Szekszárd, a kir. tszék mint tkvi hatóságnál 1909. évi november hó 23-án.

ÁLDOR, kir. tszéki bír.

Eladó ház és szőlő.

A Kossuth Lajos-utcában 1025. számú ház és a pincesoron 4000 -ól nagyságu jökarban lévő szőlő, teljes felszereléssel, elköltözés miatt azonnal szabadkézből **eladó**, esetleg a ház **kiadó**.

Fa- és ércokporsók

Élő- és művirágkoszorúk

"KEGYELET"

Pirnitzer József és Fiai

temetési intézete Szekszárdon

A fővárosi hasonló intézetek mintájára felszerelve, elvállalja helyben és vidéken egyszerű, valamint diszes temetések rendezését és azzal kapcsolatban az összes teendőket

:: elintézi ::

Koszoszallagok arany és ezüst felirat nyomással

Koszoszallagok minden színben és minőségben

Pályázati hirdetmény.

A gindlicsaládi (jánosmajori) községi iskolai tanítói állásra pályázat hirdettetik.

Javadalma: 1000 korona, lakás és kert.

Kötelessége: az I—VI. osztály vezetése és az ismétlő iskolások tanítása.

Kellően felszerelt és bélyeggel ellátott kérvények február hó 1-ig Stroh Frigyes iskolaszéki elnök (Kistengelicz) címére küldendők.

Értesítés.

A Szekszárdi Kaszinó folyó évi január hó 30-án, délelőtt 11 órakor tartja saját nagytermében

rendes évi közgyűlését,

miről a kaszinó igen tisztelt tagjai az alapszabályok 20. §-ának 2-ik pontja értelmében ez uton értesítettek azzal, hogy amennyiben a jelzett napon tartandó közgyűlésen elegendő egyleti tag meg nem jelennek, a közgyűlés a megjelent tagok számára való tekintet nélkül f. évi február hó 6-án, d. e. 11 órakor fog megtartani.

A közgyűlés tárgyai:

1. Intéző igazgató évi jelentése.
2. 1909. évi zárszámadások tárgyalása.
 - a) Házipénztár számadása.
 - b) Bezerédy-szoboralap számadása.
 - c) Simontsits-könyvtár számadása.
 - d) Váradí-alap számadása.
3. Az 1910. évi költségvetés tárgyalása.
4. Az alapszabályok 21. §-ának i) pontjában meghatározott időben netán bejelentendő indítványok tárgyalása.
5. Számvizsgálók választása.
6. Tisztujtás.

Szekszárdon, 1910 január 20.

Simontsits Elemér
intéző igazgató.

NAGY VÁLASZTÉK.

LASKÓ KÁROLY

EPÜLET- és BUTOR-ASZTALOS

SZEKSZÁRD, SZÉCHENYI-U. 140.

LEGJOBB MINOSÉGU ARU.

JUTÁNYOS ÁRAK.

Nagy választék saját készítményű modern kivitelű butorokban. Készít saját, valamint más rajz szerint teljes lakasberendezéseket a legegyszerűbbtől a legdíszesebb kivitelig. Kívánatra tervekkel és költségvetéssel szívesen szolgál. Készít továbbá épületmunkákat.

LEGDIVATOSABB KIVITEL.

Fischl Lajos butor- és épületasztalos, a „Pirnitzer József és Fiai“ kereskedők házában dus raktárt tart, a legújabb és legmodernebb butorokból, szalon-ebéltő- és irodaberendezésekből, részletűzetésekre is. Azonkívül nagy raktárt tart vasbutorokból. Asztalos-munkák a leggyorsabban, jutányos áron készülnek.

Ujdonság! Diványpárnák fényképpel.

NE TÖRJE A FEJÉT alkalmi ajándék

miatt, mert a legszebb meglepetés egy jól sikerült

fénykép

mely az egész megyében csakis

Kiss Jenő

„Kossuth“ műtermében

Szekszárd, Széchenyi-utca 65I

A legszebb kivitelben készülnek:

Medallonok, nagyítások, olaj- és aquarellfestmények.

Sikerért kezeskedem.

Ujdonság! Fényképek selyemre.

Ujdonság! Kézeltő és gallér-dobozok fényképpel.

ÜZLETÁTHELYEZÉS!!

Van szerencsénk tudatni, hogy Simon-tornyan 60 év óta fennálló

fakereskedésünket

az eddigi gróf Wimpffen Simon-féle telepről az annak átellenében fekvő saját telkünkre helyezzük át. Tisztelettel

Löwy Mór Fiai

Bérbeadó birtok.

Méltóságos gróf Wimpffen Simon ur tulajdonát képező Simon-tornya községben, a Városház-téren egy nagy ház, melléképületekkel, nagy belsősséggel és ezen épület tőszomszédságában a Sió-parton egy 1200 □-öles térséggel, 1910. évi július hó 1-től három évre bérbeadatik. — Jelenleg fakereskedés, melyre sok melléképületeinél és nagy térségeinél fogva igen alkalmas.

A bérbeadó objektum bármikor megtekinthető és a bérfeltételek a Simon-tornyai uradalom számtartói hivatalában megtudhatók.

Az ajánlatok méltóságos gróf Wimpffen Simon urhoz, Neuhaus bei Weissenbach a/d. Tristing küldendők be.

Hirdetések jutányos árban felvétetnek a kiadóban.

MEGHIVÓ.

A Szekszárdi Takarékpénztár

LXIII. évi rendes közgyűlését

saját házában 1910. évi február hó 3-án délelőtt 10 órakor tartja meg, melyre a részvénytársaság tisztelt részvényeseit az igazgatóság ezennel meghívja.*

Tárgysorozat:

1. Az alapszabályok 19. §-a szerint a közgyűlési elnök megválasztása.
2. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes kijelölése.
3. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése, a mérleg előterjesztése és megállapítása, ugy a felmentvény megadása.
4. A tiszta jövedelem felosztása és kifizetése iránti határozathozatal.

Kelt Szekszárdon, 1910. évi január hó 15-én. Az igazgatóság nevében:

Örffy Lajos,
igazg. elnök.

* Az alapszabályok 16. §-a értelmében a közgyűlésen csak azon részvényes gyakorolhatja akár személyesen, akár meghatalmazott által szavazati jogát, kinek részvénye a közgyűlést megelőzőleg legalább két hóval előbb iratott nevére.

5 szobás lakás

kerttel, külön házban, a törvénytárszéki palotától 3 percre

= kiadó. =

Cím megtudható a kiadóhivatalban.

Ideális arc kréme a zsirtalan
DIANA ARCZKENŐCS

nappali használatra
Az arcznak üde színt kölcsönöz és azt bársonypuhává teszi.

Ejjeli használatra a zsirszerű
DIANA ARCZKENŐCS

szeplő, májfolt és mindennemű arctisztatlanság ellen.

Ára 1 korona

Diana szappan 70 fillér.

Diana hölgypor 1 kor.

Kapható:

Szeghy Sándor gyógyszerárban Szekszárdon.

ÜZLETMEGNYITÁS

Van szerencsém Szekszárd és vidéke n. é. közönségét értesíteni, hogy Szekszárdon, a Kaszinó-bazár épületében, a főgimnázium átellenében, a mai kornak teljesen megfelelő

nap- és esőernyőkészítő-üzletet

nyitottam, hol a legjutányosabb gyári áron mindennemű nap- és esőernyő-ujdonságok kaphatók a legszolidabb kiszolgálás mellett. Mindennemű javítások és behuzatások mérésékelten áron és pontos kivitelben eszközöltek. Üzletemet a n. é. közönség becses pártfogására ajánlva, vagyok kiváló tisztelettel

LANDAUER GÉZA

nap- és esőernyőkészítő

Szekszárd, Kaszinó-bazár-épület.

Eladó ház.

Perczel Mór-utca 362. szám, a főgimnázium közelében, mely áll 6 szoba, 2 konyha, kut pince és mellékhelyiségekből,

kedvező fizetési feltételek mellett eladó, esetleg bérbeadandó.

Eladó kovács-szerszám.

Idősebb Szalay Imrénél Decsen, az Oreg-utcaiban, egy tüzhöz való kovács-szerszám, új fujónyulóval a legjutányosabb árban eladó.

Eladó kovács-szerszám.**M E G H I V Ó.**

A **Dunaföldvári Polgári Takarékpénztár Részvénytársaság** folyó évi február hó 2-án, délelőtt 10 órakor, saját helyiségében tartandó

IV. évi rendes közgyűlésére

van szerencsém a t. részvényeseket meghívni.

Dunaföldvár, 1910 január 14.

Tisztelettel

Baumgarten Sándor
elnök.

Tárgysorozat:

1. Közgyűlési jegyző és két részvényes választása a jegyzőkönyv hitelesítésére.
2. Igazgatóság jelentése az 1909. év üzleteredményéről, a felügyelő-bizottság jelentése a zárszámadás és mérleg felől, a mérleg megállapítása, a nyereség felosztása és a felmentvény megadása.
3. Az alapszabályok 36. §-a értelmében új felügyelő-bizottság választása.
4. Az alapszabályok 34. §-a értelmében 20 igazgatósági tanácsosnak választása.
5. Az alapszabályok 33., illetve 46. §-ának módosításáról beadott indítvány feletti tárgyalás.
6. Esetleges indítványok, az alapszabályok 23. §-ára való hivatkozással.

CSIPKÉK, SZALAGOK, RUHADISZEK, SZABÓ KELLÉKEK
a legnagyobb választékban.

INGEK, GALLÉROK, KÉZELŐK, ZSEBKENDŐK, ERNYŐK
a legszolidabb kivitelben.

HARISNYÁK, KEZTYŰK, KÉZIMUNKÁK ÉS ANNAK KELLÉKEI
a legolcsóbb árakon.

FÉRFI-, NŐI- ÉS GYERMEKCIPIŐK
a legtartósabb minőségben.

NŐI PIPERECIKKEK, FÉSŰ GARNITURÁK ÉS HAJTŰK
a legújabb fazonokban.

FÉRFI ÉS NŐI NYAKKENDŐK
a legújabb mintákban.

NŐI FEHÉRNEMŰEK ÉS KÖTÉNYEK
a legtartósabb és legszebb kivitelben.

Az olcsó árairól előnyösen ismert
VERSENYARUHÁZBAN Szekszárdon,
a „Szekszárd-szálló“ éttermével szemben.

A tamási járás fősolgabirójától.

4990/1909. szám.

Pályázati hirdetés.

Tolnavármegye tamási járásához tartozó **Ozora** nagyközségben a törvényhatósági bizottságnak 765/909. rkgy. számú határozatával jogerősen **1200 korona fizetéssel** rendszeresített községi irnoki állásra ezennel pályázatot nyitok.

Felhívom pályázni óhajtokat, hogy az 1883 : I. t.-c. 19. §-ának második bekezdésében előírt minősítésüket igazoló bizonyítvánnyal, a születési anyakönyvi kivonattal és eddigi működésüket igazoló szolgálati bizonyítvánnyal felszerelt folyamodványaikat **folyó évi február hó 2-áig** hivatalomhoz címezve annival inkább nyújtsák be, mivel a később beérkező kérvényeket figyelembe nem veszem.

A választás határnapját külön tüzőm ki.

Tamási, 1910. évi január hó 12-én.

Szévald Móricz
fősolgabíró.

A Fő-térre néző üzleti helyiség
Szent György - naptól kezdve
KIADÓ.
Özvegy Lőrinczy Józsefné
= Szekszárd. =

BÖRATKA

pattanás, kiütés

stb. a fiatalságnál mindkét nemnél, különösen a kifejedés időkorában fordul elő s az arc rut kinézését okozzák.

Falusi nézetek szerint a javulás a többszöri vértisztító teanedvek élvezése által várható, amely azonban a reményeknél többet nem hoz. Mert éppen fiatal szolid egyéneknek a vér rossz betegséggérvető anyagokat alig tartalmazhat addig, míg itt egy valóságos betegségről van szó, melynek kezelése természetesen az orvos közreműködése amúgy is szükséges. Tisztán kozmetikai szépség ápolásnál főleg arra kell ügyelni, a meglevő zsíradékfelesleg-t eséknél a zsírpórusokon át eltávolítani. Ezután egy mosakodás szükséges, lehetőleg meleg vízben.

Zucker-féle szab. gyógyszappannal

a használati utasítás szerint. Ha a bőr lehámlik kezd, amikor a szappan használatát egy ideig fel kell hagyni s csak Zucker-szappan és Zucker-krém használatával egyetemesen alkalmasunk mindaddig, míg a bőr sima lett, amely után a Zucker-féle szabad. gyógyszappan használatát ismételni kell. Ezen eljárás betartása nagyszerű eredménnyel jár: Mitesser, bőrszár, pattanás, barna folt stb rövid időn belül eltűnik, a bőr sima, tiszta, puha, gyöngéd, egészséges és feszes lesz. Hogy a baj vissza ne jöjjön, a Zucker-féle szabad. gyógyszappan, a Zucker-krém és a Zucker-szappan állandó használatát igen ajánlatos.

A megrendelésnél a következő különbségre kell ügyelni:

Zucker szabad. 35%-os gyógyszappanja a leghatásosabb és legnagyobb. Darabja 2.50 kor.

Zucker szabad. 15%-os gyógyszappanja hatásában és mennyiségében gyengébb. Darabja 1 kor. Ehhez való Zucker-krém (zsírtalaitó) a bőrkremek gyöngye. Egy tubus ára 2.50 kor. kis tubus 1.25 kor.

Mint helyi egvedüli raktára Szekszárd és vidéke, Bonyhád, Bátaszék, Tolna és Paks részére:

Garay Drogeria Szekszárd

Széchenyi-utca. Dr. Hangel féle ház.
5-44

A Kossuth Lajos-utcában
nagyobb ház
szabad
kézből **eladó.**

Felvilágosítást a kiadóhivatal ad.

Ház eladás, vagy bérbe adás!

Három különböző helyen ujonan épült uri lakásnak megfelelő ház, Szentgyörgy-naptól kezdve bérbe adandó, esetleg eladó. — Az érdekeltek értekezhetnek a Rákóczi-utca 1052. házszám alatt a tulajdonosnál. — Ugyanott nagyobb mennyiségű 2½—3 méter magasú akácfa-oszlopok eladók.

MEGHIVÓ.

A Bonyhádvidéki Takarékos és Gazdasági Bank Részvénytársaság t. c. részvényesei az 1910. évi február hó 6-án, délelőtt 10 órakor, az intézet hivatalos helyiségében tartandó

III. évi rendes közgyűlésre meghívottnak.

A KÖZGYŰLÉS TÁRGYAI:

1. Közgyűlési elnöknek megválasztása.
2. Jegyzőkönyv hitelesítésére két tag kiküldése.
3. Az igazgatóság és a felügyelő-bizottság jelentése, ezeknek kapcsán az 1909. évi zárszámadások előterjesztése, a mérleg megállapítása.
4. Nyereség felosztása és a felmentvény iránti intézkedés.
5. Az alapszabályok 16., 27., 33. és 36. §-ok módosítása.
6. Vezérigazgató fizetésének megállapítása.
7. Vezérigazgató, aligazgató és igazgatósági tagok megválasztása.
8. Netáni indítványok.

Bonyhád, 1910. évi január hó 16-án.

Fleischman Lipót
vezérigazgató.

Jegyzet. A közgyűlés megnyitásaig a részvényesek részvényeiket az intézet pénztáránál letenni tartoznak.

FISCHHOF KÁROLY FIA

RŐFŐS- ÉS RÖVIDÁRU NAGYKERESKEDŐ

GARAY-TÉR 137

SZEKSZÁRD

GARAY-TÉR 137

Ajánlja a közeledő tavaszi idényre nagy vászon- és kanavásraktárát. — Lepedő-

és paplan-áthuzathoz való vásznak. — Abroszok, szalvéták. Szövetek. Szalagok: D. M. C. áruk.

Tavaszi kendők nagy választékban.

Temetkezési vállalat!

Denaturált szesz- és benzin-eladás.

Szekszárd közelében 3000 lakóval bíró faluban, ahol korcsma egyáltalán nincs és csak két üzlet van, egy korcsmának és üzletnek épült új ház (még 6 évig adómentes) eladó. — Érdeklődni lehet a fenti cégnél.